

จิตรกรรมจากวัดฤๅษณ์ความทรงจำที่พร้าเลื่อน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต

สาขาวิชาทัศนศิลป์ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2564

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

จิตรกรรมจากวัดถุความทรงจำที่พร้าวเลื่อน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต

สาขาวิชาทัศนศิลป์ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2564

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

THE PAINTINGS OT THE BLURRY MEMORIAL OBJECTS

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Master of Fine Arts (VISUAL ARTS)
Graduate School, Silpakorn University
Academic Year 2021
Copyright of Silpakorn University

หัวข้อ จิตรกรรมจากวัตถุความทรงจำที่พรา่เลือน
โดย ศิวกร ศรีคำภา
สาขาวิชา ทักษะศิลป์ แผนก ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ฤทัยรัตน์ คำศรีจันทร์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.จุไรรัตน์ นันทานิช)

พิจารณาเห็นชอบโดย

.....ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์วิริยญา ดวงรัตน์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฤทัยรัตน์ คำศรีจันทร์)

.....ผู้ทรงคุณวุฒิภายใน

(ศาสตราจารย์เกียรติคุณปรีชา เกาทอง)

.....ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

(ศาสตราจารย์เกียรติคุณปริญญา ตันติสุข)

630120046 : ทศนศิลป์ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโทบัณฑิต

คำสำคัญ : ภาพจิตรกรรม 2 มิติ, ความพรั่เลือน, วัตถุประสงค์, วิถีชีวิตชนบท

นาย ศิวกร ศรีคำภา: จิตรกรรมจากวัตถุประสงค์ความพรั่เลือนที่พรั่เลือน อาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์หลัก : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ฤทัยรัตน์ คำศรีจันทร์

จิตรกรรมจากวัตถุประสงค์ความพรั่เลือนที่พรั่เลือน คือ ภาพเรื่องราวความดีงามจากวิถีชีวิตวัยเด็กในอดีตที่ผ่านมา ได้เลือนหายไปจากการดำเนินชีวิตรูปแบบใหม่ในปัจจุบัน ซึ่งในความเป็นจริงอาจจะพรั่เลือนหายไป แต่ในทางความรู้สึกยังคงชัดเจน และฝังลึกอยู่ในความพรั่เลือนที่ไม่เคยลืมเลือน

การสร้างสรรคผลงานวิทยานิพนธ์ชุด “จิตรกรรมจากวัตถุประสงค์ความพรั่เลือนที่พรั่เลือน” มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอผลงานด้านทัศนศิลป์ ในรูปแบบภาพจิตรกรรม 2 มิติ มีที่มาและแรงบันดาลใจจากการเปลี่ยนแปลงสภาพวิถีชีวิตความเป็นอยู่จากชนบทสู่สังคมเมือง จากการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับวัตถุข้าวของเครื่องใช้ในครัวเรือนจากวิถีชีวิตชนบท มาถ่ายทอดผ่านอารมณ์ความรู้สึกถึงความพรั่เลือน เพื่อสะท้อนสภาพของสังคมชนบทที่อยู่ห่างไกลความเจริญ มีการเปลี่ยนแปลงจากสภาพชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คนในแต่ละยุคสมัย ภาพความพรั่เลือนในวัยเด็กที่เห็นความสัมพันธ์ของครอบครัวและผู้คนในชุมชนชนบทได้ใช้ชีวิตร่วมกันอย่างมีความสุข ได้เลือนหายไปจากวิถีชีวิตรูปแบบใหม่ในปัจจุบัน โดยศึกษาได้จากวัตถุเครื่องใช้ในครัวเรือนตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันที่มีการใช้งานในชีวิตประจำวัน ทั้งที่สูญสลายไปหายไปจากปัจจุบันและยังคงหลงเหลือให้เห็นอยู่ ณ ขณะนี้ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่ใช้อยู่แล้วถึงเรื่องราว เหตุการณ์ต่างๆ และวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คนชนบทในอดีตมาจนถึงปัจจุบัน

630120046 : Major (VISUAL ARTS)

Keyword : 2D Painting Blurriness Memory Object Rural Life

MR. SIWAKORN SRIKAMPA : THE PAINTINGS OT THE BLURRY MEMORIAL OBJECTS THESIS ADVISOR : ASSISTANT PROFESSOR RUTHAIRAT KUMSRICHAN, Ph.D.

The current lifestyles faded the beauty of childhood memories, but the feeling was embedded deep in the memory.

The art thesis, " The Paintings ot The Blurry Memorial Objects" aims to present the 2-dimensional painting inspired by the changes lifestyle from the countryside to the city. The artist collects the countryside's appliances to convey the vanished feeling and reflects changes in rural areas. The memorable image of his/her intimate relationship with the family and neighborhood started to disappear from today's lifestyle, no different from the disappearance of some antique appliances and kitchenwares: reflecting the memories, stories, and histories of people's lifestyles from the past until now.

กิตติกรรมประกาศ

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุด "จิตรกรรมจากวัตถุความทรงจำที่พร่าเลือน" สำเร็จ ลุล่วงได้เพราะ ได้รับความกรุณาจากบิดา มารดาที่อบรมสั่งสอน คอยสนับสนุนทั้งกำลังร่างกายและ กำลังทรัพย์ให้ได้ศึกษาเล่าเรียนมาจนถึงบัดนี้

กราบขอบพระคุณอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฤทัยรัตน์ คำศรีจันทร์ และคณาจารย์ทุกท่าน ที่ได้ชี้แนะแนวทางในการพัฒนาผลงานศิลปะตลอดการสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์

กราบขอบพระคุณครูบาอาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาในทุกศาสตร์ทุกแขนงที่ได้ อบรมบ่มเพาะสติปัญญา ให้ข้าพเจ้าได้มีความรู้ความสามารถในการดำรงชีวิต และประสบความสำเร็จ ในการศึกษา

ขอบพระคุณคณะจิตรกรรม ประติมากรรม และภาพพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร ที่ได้ให้ใช้ พื้นที่ในการสร้างสรรค์ผลงานตั้งเริ่มการศึกษาตลอดระยะเวลาจนสำเร็จการศึกษา

ขอบพระคุณผู้สนับสนุนผลงานทุกๆ ท่าน ที่ได้สนับสนุนผลงานสร้างสรรค์ของข้าพเจ้า เพื่อใช้ เป็นทุนทรัพย์ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ และสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการศึกษาตลอดการเข้ามา ศึกษาในระดับปริญญาโทมาบัดนี้

ขอบพระคุณเพื่อน พี่ น้อง และกัลยาณมิตรทุกๆ ท่าน ที่ได้มีส่วนร่วมให้ความช่วยเหลือตลอด การทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

ข้าพเจ้าหวังว่าผลงานวิทยานิพนธ์เล่มนี้จะเป็นแนวทางแห่งความรู้ในการสร้างสรรค์ผลงาน ศิลปะ และเป็นประโยชน์ต่อรุ่นสู่รุ่นที่ เป็นผู้สนใจในการศึกษาต่อไป

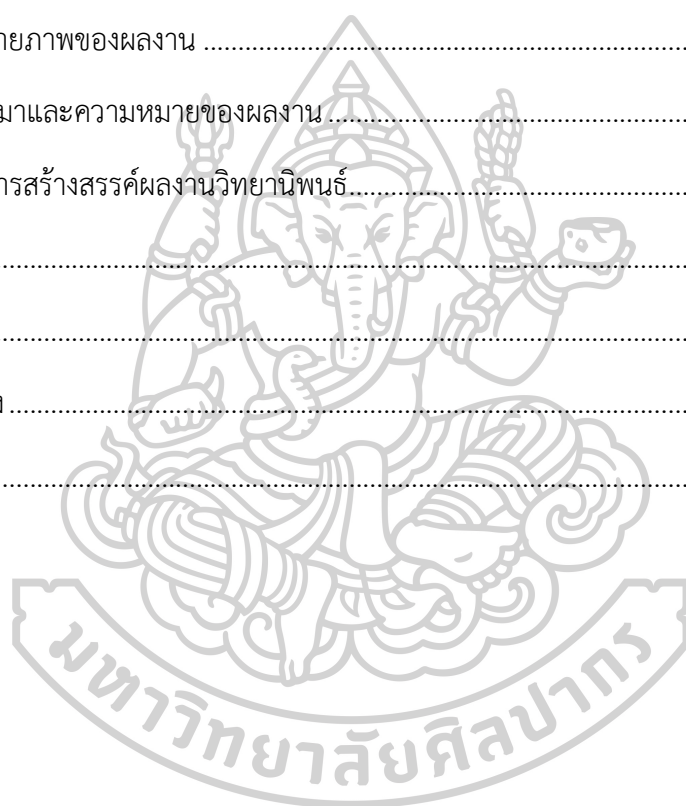
นาย ศิวกร ศรีคำภา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ในการสร้างสรรค์.....	3
แนวความคิด.....	3
ขอบเขตการศึกษาและการสร้างสรรค์ผลงาน	3
ขั้นตอนของการศึกษา.....	4
วิธีการศึกษา.....	4
แหล่งข้อมูลที่นำมาใช้ในการสร้างสรรค์.....	5
บทสรุป.....	5
บทที่ 2 ข้อมูลและอิทธิพลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ผลงาน	6
1.ข้อมูลด้านเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ผลงาน.....	6
ความสุข	6
ความสุขในวิถีชีวิตชนบท.....	6
ชีวิตคนในชนบท.....	7
ปัญหาสมาชิกครอบครัวย้ายถิ่นฐานจากสังคมชนบทสู่สังคมเมือง.....	8
ปัจจัยกำหนดวิถีชีวิตของคนในชนบทไทยสมัยใหม่	9

ความเปลี่ยนแปลงชนบทในสังคมไทย	9
ปรัชญาแห่งความเรียบง่ายของชีวิต.....	10
2. ข้อมูลภาพถ่ายรูปทรงวัตถุเครื่องใช้ภายในครัวเรือนตามหมู่บ้าน ชุมชนชนบทในเขตพื้นที่ที่ข้าพเจ้า อยู่อาศัย	11
3. ศึกษาการสร้างสรรคผลงานของศิลปินกรณศึกษาที่ได้รับแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน ประกอบไปด้วย.....	21
1. ผลงานศิลปิน ชงชัย ศรีสุขประเสริฐ.....	21
2. ผลงานศิลปินอนุวัฒน์ ลัดดาวัลย์.....	23
3. ผลงานศิลปินประวิณ เปียงชมภู.....	24
4. ผลงานศิลปิน ทาคาโนบุ โคบายาชิ (Takanobu Kobayashi)	25
บทสรุป.....	26
บทที่ 3 ขั้นตอนและกระบวนการในการสร้างสรรค์ผลงาน.....	28
ขั้นตอนของการสร้างสรรค์ผลงาน	28
1. การสร้างแบบภาพร่างแนวความคิด (Sketch).....	28
2. การเตรียมอุปกรณ์เพื่อใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน	32
3. การสร้างสรรค์ผลงาน	33
4. ทักษะชุดในการสร้างสรรค์ผลงาน	38
บทสรุป.....	39
บทที่ 4 การสร้างสรรค์และพัฒนาผลงานวิทยานิพนธ์.....	40
การสร้างสรรค์ผลงานในช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 1.....	40
การสร้างสรรค์ผลงานในช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2.....	42
การสร้างสรรค์ผลงานในช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 3.....	45
การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์	49
การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1	51

ด้านกายภาพของผลงาน	51
ด้านที่มาและความหมายของผลงาน	51
การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 2	54
ด้านกายภาพของผลงาน	54
ด้านที่มาและความหมายของผลงาน	54
การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 3	57
ด้านกายภาพของผลงาน	57
ด้านที่มาและความหมายของผลงาน	57
ปัญหาในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์	57
บทสรุป	58
บทที่ 5 สรุป	60
รายการอ้างอิง	61
ประวัติผู้เขียน	63

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 บรรยากาศการรดน้ำดำหัวผู้หลักผู้ใหญ่ ในเทศกาลสงกรานต์	6
ภาพที่ 2 วิธีชีวิตแบบเรียบง่ายของผู้คนในชนบท	10
ภาพที่ 3 หม้อดินเผาสำหรับใส่น้ำดื่ม	12
ภาพที่ 4 ไหข้าวไม้	12
ภาพที่ 5 ครกไม้	13
ภาพที่ 6 ไหข้าว	13
ภาพที่ 7 หม้อดินเผา	14
ภาพที่ 8 หม้อแกงตั้งอยู่บนเตาอังโล่	14
ภาพที่ 9 เตาไฟ	15
ภาพที่ 10 การแขวนวัตถุเครื่องมือเครื่องใช้ภายในห้องครัว	15
ภาพที่ 11 เตาไฟ	16
ภาพที่ 12 เตาไฟ	16
ภาพที่ 13 เตาไฟ	17
ภาพที่ 14 เตาไฟแบบใช้ฟืน	17
ภาพที่ 15 หม้อข้าวห่ม่า(หม้อสำหรับใช้แช่ข้าว)	18
ภาพที่ 16 เครื่องใช้ในครัวเรือน	18
ภาพที่ 17 กระทะไฟฟ้า	19
ภาพที่ 18 หม้อหุงข้าวไฟฟ้า	19
ภาพที่ 19 ไมโครเวฟ	20
ภาพที่ 20 กัดม้น้ำไฟฟ้า	20
ภาพที่ 21 เครื่องปั่นอาหารสำหรับเด็กทารก	21

ภาพที่ 22 พระพักตร์พระโพธิญาณ, 50 x 50 ซม., สีอะคริลิก + ทองคำเปลวบนผ้าใบ, 2562.....	22
ภาพที่ 23 ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดที่ 2, สีฝุ่นบนผ้าใบ, 25 x 30 ซม. (5ชิ้น).....	23
ภาพที่ 24 ไม่มีชื่อ, 55 x 86 ซม., ภาพพิมพ์แกะไม้, 2562.....	24
ภาพที่ 25 "Tea Pot", Oil on canvas, 30x35 cm., 2004.....	26
ภาพที่ 26 ต้นแบบภาพร่างแนวความคิด(Sketch) ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1.....	29
ภาพที่ 27 ต้นแบบภาพร่างแนวความคิด(Sketch) ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 2.....	30
ภาพที่ 28 ต้นแบบภาพร่างแนวความคิด(Sketch) ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 3.....	31
ภาพที่ 29 อุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน.....	32
ภาพที่ 30 การเตรียมพื้นเฟรมผ้าใบ.....	34
ภาพที่ 31 การร่างภาพลายเส้นลงบนกระดาษลอกลาย.....	34
ภาพที่ 32 การลอกลายเส้นร่างลงบนเฟรมผ้าใบ.....	35
ภาพที่ 33 เริ่มลงสีที่ผสมไว้ให้อยู่ในค่าน้ำหนักกลาง.....	35
ภาพที่ 34 ใช้สีขาวรองพื้นทาทับทั้งเฟรมอีก 1 รอบ.....	36
ภาพที่ 35 เพิ่มน้ำหนักเข้มสุดในส่วนที่เป็นเงามืด.....	36
ภาพที่ 36 ใช้พู่กันเบอร์เล็กที่สุดเก็บรายละเอียดผลงานโดยภาพรวมตามจุดต่างๆที่ต้องการเน้น.....	37
ภาพที่ 37 ภาพผลงานที่เสร็จสมบูรณ์.....	37
ภาพที่ 38 ภาพผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 1 ชิ้นที่ 1.....	41
ภาพที่ 39 ภาพผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 1 ชิ้นที่ 2.....	42
ภาพที่ 40 ภาพผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2 ชิ้นที่ 1.....	43
ภาพที่ 41 ภาพผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2 ชิ้นที่ 2.....	44
ภาพที่ 42 ภาพผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 3 ชิ้นที่ 1.....	46
ภาพที่ 43 ภาพผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 3 ชิ้นที่ 2.....	47
ภาพที่ 44 ภาพผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 3 ชิ้นที่ 3.....	48
ภาพที่ 45 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1.....	49

ภาพที่ 46 รายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 1 50

ภาพที่ 47 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 2..... 52

ภาพที่ 48 รายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 2..... 53

ภาพที่ 49 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 3..... 55

ภาพที่ 50 รายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 3..... 56

ภาพที่ 51 การติดตั้งผลงานวิทยานิพนธ์ทั้ง 3 ชั้น 58

บทที่ 1

บทนำ

ชนบทเป็นเขตที่อยู่ห่างไกลความเจริญ เมื่อได้ยินคำว่า “ชนบท” ทุกคนต่างคิดและจินตนาการได้ถึงบรรยากาศอันแสนสดชื่นและสงบสุข มีสภาพแวดล้อมเต็มไปด้วยทุ่งนา ป่าเขา และแหล่งท่องเที่ยวที่มีความอุดมสมบูรณ์ทางธรรมชาติอีกมากมาย ชาวบ้านส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางการเกษตรและเลี้ยงสัตว์เป็นอาชีพหลัก ทำการเกษตรเพื่อยังชีพแบบพออยู่พอกิน วิถีชีวิตชนบทจึงเป็นวิถีชีวิตที่มีความสงบ และความเป็นอยู่ที่เรียบง่าย โดยการอยู่แบบพึ่งพาอาศัยกันท่ามกลางธรรมชาติกับสิ่งแวดล้อมที่บริสุทธิ์

ปัจจุบันสภาพวิถีชีวิตในชนบทนั้นมีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม เนื่องจากมีพัฒนาการความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสมัยใหม่เกิดขึ้นหลายด้าน ผู้คนรุ่นใหม่รวมถึงตัวของข้าพเจ้าเองต่างพากันย้ายถิ่นฐานออกไปใช้ชีวิตอยู่ในเมืองกันมากขึ้น เพื่อประกอบอาชีพให้ตรงกับสายงานตามที่ตนเองเรียนจบมา เนื่องจากชนบทมีเพียงอาชีพทางการเกษตรทำให้ไม่สามารถประกอบอาชีพตามที่ตนเองรักและถนัดได้ ส่งผลให้ชนบทมีแต่ผู้สูงอายุอาศัยอยู่เป็นส่วนใหญ่ จึงเกิดเป็นที่มาและแรงบันดาลใจในการนำไปสู่การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ภายใต้หัวข้อ “จิตกรรมจากวัตถุความทรงจำที่พร่าเลือน”

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ชนบทเป็นเขตที่อยู่ห่างจากตัวเมือง ประกอบไปด้วยหมู่บ้านเล็กใหญ่รวมกันเป็นชุมชน มีวัฒนธรรมความเป็นอยู่และภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งมีเอกลักษณ์ของแต่ละพื้นที่แตกต่างกันออกไป ข้าพเจ้าเกิดในชุมชนชนบทในจังหวัดแพร่ “เมืองแพร่” เป็นเมืองเล็กๆ ที่มีอาณาจักรเก่าแก่และมีวัฒนธรรมความเป็นอยู่อันมีเอกลักษณ์เป็นของตนเองมาช้านาน โดยมีลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบระหว่างภูเขา ประกอบด้วยทิวเขาล้อมรอบและแม่น้ำสายสำคัญไหลผ่าน คือ แม่น้ำยม มีวัดและชุมชนเล็กใหญ่ต่างๆ เกิดขึ้นมากมาย จากหลักฐานการขุดค้นพบเครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ ที่มีอายุไม่ต่ำกว่า 100 ปี ผู้คนมีสภาพวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของแต่ละพื้นที่แตกต่างกันออกไป หมู่บ้านของข้าพเจ้าตั้งอยู่นอกเขตตัวเมืองออกไปหลายกิโลเมตร ชาวบ้านในชุมชนตั้งแต่อดีตมามักจะประกอบอาชีพทางการเกษตรเป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากมีสภาพความเป็นอยู่ที่ห่างไกลจากความเจริญ และมีสภาพแวดล้อมที่เต็มไปด้วยทุ่งนาป่าเขา ตนเองจึงมีวิถีชีวิตความเป็นอยู่แบบชนบทที่มีความเรียบง่าย มีความผูกพันกับคนในครอบครัวและวัตถุสิ่งของเครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ ภายในบ้านที่มีการใช้ในชีวิตประจำวัน รวมทั้งผู้คนที่อาศัยอยู่ร่วมกันในชุมชนชนบทอย่างมีความสุขมาตั้งแต่วัยเด็ก

ปัจจุบันโลกของเรามีพัฒนาการในหลายๆ ด้านเกิดขึ้น มีการนำเทคโนโลยีต่างๆ ที่ทันสมัยมาใช้ในชีวิตประจำวัน ทั้งด้านเกษตรกรรม การศึกษาและด้านต่างๆ อีกมากมาย จึงทำให้ทุกๆ ครอบครัวมีความจำเป็นต้องใช้เงินเป็นหลัก เด็กทุกๆ คนที่เกิดมาแล้วต้องได้รับการศึกษาเลี้ยงดูที่ดี ดังนั้นเงินจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการดำเนินชีวิตของผู้คน ทั้งด้านการศึกษา ค่าใช้จ่ายและค่าครองชีพต่างๆ ที่สูงขึ้นด้วย ผู้คนรุ่นใหม่ที่อาศัยอยู่ในชนบทรวมถึงตัวข้าพเจ้าเองด้วย ต่างก็ต้องออกไปเรียนหนังสือและย้ายถิ่นฐานไปทำงานโดยมีการออกไปสร้างครอบครัวใหม่ในเมืองใหญ่ เพื่อประกอบอาชีพต่างๆ ที่มีความเจริญก้าวหน้าและมีฐานะมั่นคงกว่า ด้วยการส่งเงินกลับมาให้กับคนทางบ้าน ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสภาพชีวิตความเป็นอยู่ของคนในชนบทไปจากเดิมซึ่งนานๆ ลูกหลาน ญาติพี่น้องที่เคยอยู่อาศัยร่วมกันในวัยเด็ก ก็จะได้กลับบ้านมาพบปะกันแค่ช่วงวันหยุดเทศกาล จึงทำให้ผู้คนที่อาศัยอยู่ในชนบทมักจะมีแต่คนสูงวัยเป็นส่วนใหญ่ จึงส่งผลให้เกิดปัญหาผู้สูงอายุอาศัยอยู่บ้านเพียงลำพังและขาดการดูแลจากลูกหลาน เมื่อเวลาผ่านไปจึงทำให้วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คนในชนบทจากเดิมที่มีความผูกพันใกล้ชิดสนิทกันของชาวบ้านในชุมชน ได้ลดน้อยถอยลงไปและความสุขจากวิถีชีวิตชนบทที่ข้าพเจ้าได้สัมผัสมาในอดีต นั้นได้เริ่มสูญสลายหายไปกับวิถีชีวิตใหม่ในปัจจุบัน

ดังนั้นเรื่องราวและเหตุการณ์ที่ได้กล่าวมาข้างต้นทั้งหมดนี้จึงเป็นแรงบันดาลใจที่ได้เห็นถึงความสำคัญทำให้สนใจ ที่จะศึกษาและสร้างสรรค์ผลงานภายใต้หัวข้อ “จิตรกรรมจากวัตถุความทรงจำที่พร่าเลือน” เพื่อสะท้อนสภาพของสังคมชนบท ที่อยู่ห่างไกลความเจริญ มีการเปลี่ยนแปลงจากสภาพชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คนในแต่ละยุคสมัยที่เกิดขึ้นตลอดเวลา ภาพความทรงจำในวัยเด็กที่เห็นความสัมพันธ์ของครอบครัวและผู้คนในชุมชนได้ใช้ชีวิตร่วมกันอย่างมีความสุข เริ่มเลือนหายไปจากวิถีชีวิตแบบใหม่ในปัจจุบัน โดยสามารถศึกษาได้จากวัตถุเครื่องมือเครื่องใช้ภายในบ้านและครัวเรือน ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ที่มีการใช้งานในชีวิตประจำวัน ทั้งที่สูญสลายไปหายไปจากปัจจุบันและยังคงหลงเหลือให้เห็นอยู่ ณ ขณะนี้ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญใช้บอกเล่าถึงเรื่องราว เหตุการณ์ต่างๆ และวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คนในชนบทให้ข้าพเจ้าได้มาศึกษาและสร้างสรรค์ผลงาน

วัตถุประสงค์ในการสร้างสรรค์

1. เพื่อสร้างสรรค์ผลงานศิลปะบนพื้นที่จินตนาการแห่งความสงบสุขภายในจิตใจ ผ่านตัววัตถุ ข้าวของเครื่องใช้จากวิถีชีวิตชนบท โดยถ่ายทอดผลงานผ่านกระบวนการสร้างสรรค์ทางศิลปะ ในลักษณะผลงานจิตรกรรม 2 มิติ ใช้เทคนิควิธีการที่ละเอียดอ่อนจากการใช้ เส้น สี น้ำหนัก รูปร่าง รูปทรง และบริเวณพื้นที่ว่างให้ความรู้สึกเบาบางอันสอดคล้องและสัมพันธ์กับแนวความคิดในผลงาน

2. เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงคุณค่าและความสำคัญถึงวิถีชีวิตอันดีงามของผู้คนในชนบทจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ที่มีความเรียบง่าย และมีความสุขสงบ ผ่านตัวสิ่งของเครื่องใช้ภายในบ้านที่ดูธรรมดาแต่มีเรื่องราวและความหมายที่ยิ่งใหญ่ซ่อนอยู่ภายใน ซึ่งคนส่วนใหญ่มักมองข้ามและไม่เห็นถึงความสำคัญนำมาแสดงออกถึงวิถีชีวิตที่เรียบง่ายในอดีตที่กำลังจะเลือนหายไปจากปัจจุบัน

แนวความคิด

สร้างสรรค์ผลงานที่ได้แรงบันดาลใจมาจากวิถีชีวิตชนบท ผ่านวัตถุความทรงจำในวัยเด็กที่เคยใช้ร่วมกับบุคคลในครอบครัว จนเกิดเป็นความผูกพันกับตัววัตถุซึ่งมีคุณค่าด้านจิตใจ แสดงถึงวิถีชีวิตอันเรียบง่ายและความสุขของความเป็นชนบทที่ข้าพเจ้าอยู่อาศัยกับครอบครัวตั้งแต่วัยเด็ก ซึ่งปัจจุบันวัตถุเหล่านี้ได้เริ่มสูญสลายหายไปพร้อมกับบุคคลในครอบครัวและวิถีชีวิตประจำวันที่เปลี่ยนแปลงไป จึงหลงเหลือเพียงความทรงจำและเรื่องราวดีๆ ที่มีความสุขให้ได้ระลึกถึง จึงส่งต่อเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน ถ่ายทอดถึงประสบการณ์ในชีวิตที่ผ่านมา โดยการแสดงออกผ่านผลงานจิตรกรรม 2 มิติ ใช้เทคนิควิธีการที่ละเอียดละไม โดยการ ใช้ เส้น สี รูปทรง น้ำหนัก และบริเวณพื้นที่ว่าง ให้สอดคล้องกับแนวความคิด มุ่งเน้นอารมณ์ความรู้สึกถึงความพราวเลือน สะท้อนถึงวิถีชีวิตอันดีงามของผู้คนชนบทในอดีตที่ค่อยๆ เปลี่ยนแปลงไป จากการดำเนินชีวิตรูปแบบสมัยใหม่ในปัจจุบัน

ขอบเขตการศึกษาและการสร้างสรรค์ผลงาน

ขอบเขตด้านการศึกษา

1. ศึกษาหาข้อมูลด้านรูปทรงวัตถุเครื่องมือเครื่องใช้ภายในบ้านและครัวเรือนตามหมู่บ้านชุมชนชนบทในเขตพื้นที่ที่ข้าพเจ้าอยู่อาศัย
2. ศึกษาข้อมูลอ้างอิงจากหนังสือและเว็บไซต์ในอินเทอร์เน็ตต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ต้องการศึกษา
3. ศึกษาผลงาน เทคนิควิธีการและแนวความคิดของศิลปินท่านอื่นๆ ที่สนใจและได้รับอิทธิพลเพื่อนำมาเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานของข้าพเจ้า

ขอบเขตด้านการสร้างสรรค์ผลงาน

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

สร้างสรรค์ผลงานโดยมุ่งเน้นเนื้อหาเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คนในชนบท จากอดีตจนถึงปัจจุบัน ที่มีความเป็นอยู่แบบเรียบง่าย และมีความสุขสงบ จากข้าวของเครื่องใช้ภายในบ้านและครัวเรือน

2. ขอบเขตด้านเทคนิคและรูปแบบ

สร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมรูปแบบ 2 มิติ ใช้เทคนิคสีอะคริลิกบนผ้าใบ โดยการใช้เส้น สี รูปทรง น้ำหนัก และบริเวณพื้นที่ว่าง ให้สอดคล้องกับเนื้อหาและแนวความคิด

ขั้นตอนของการศึกษา

1. ลงพื้นที่เก็บข้อมูลภาพถ่ายรูปทรงวัตถุเครื่องมือเครื่องใช้ภายในครัวเรือนและทำการสอบถามข้อมูลกับชาวบ้านตามเขตพื้นที่หมู่บ้านและชุมชนต่างๆ ที่ยังมีวิถีชีวิตแบบดั้งเดิมอยู่

3. ศึกษาหลักปรัชญาและทฤษฎี จากเอกสาร หนังสือ ตำรา และเว็บไซต์ต่างๆ ที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับเรื่องราวการสร้างสรรค์ผลงาน

4. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาวิเคราะห์ ตีความ และสรุปผล เพื่อสร้างภาพแบบร่างแนวความคิดเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างสรรค์ผลงาน

5. สร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ จากข้อมูลแบบภาพร่างแนวความคิดในลักษณะจิตรกรรม 2 มิติ ผ่านการใช้ทัศนธาตุทางศิลปะ ได้แก่ เส้น สี น้ำหนัก รูปทรง และบริเวณพื้นที่ตามกระบวนการที่ได้วางแผนดำเนินงาน

6. ติดตั้งผลงาน นำเสนอความก้าวหน้าเป็นระยะๆ ปรับปรุงและแก้ไขผลงาน เพื่อให้เกิดการพัฒนาและผลสัมฤทธิ์ที่ตรงต่อวัตถุประสงค์ที่วางไว้

วิธีการศึกษา

1. ศึกษาทบทวนถึงการเปลี่ยนแปลงของสภาวะอารมณ์ความรู้สึกต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากแรงบันดาลใจที่ได้รับมาจากวิถีชีวิตของตนเอง

2. ศึกษาและสังเกตและเปรียบเทียบถึงความแตกต่างระหว่างวิถีชีวิตของผู้คนในชนบทและวิถีชีวิตของผู้คนในสังคมเมือง

3. ถ่ายภาพวัตถุข้าวของเครื่องมือเครื่องใช้ภายในบ้านและครัวเรือนในมุมมองต่างๆ ที่ข้าพเจ้าสนใจจากวิถีชีวิตชนบทและสังคมเมือง

4. นำข้อมูลภาพถ่ายที่ได้มาสร้างเป็นแบบภาพร่างแนวความคิด

5. เริ่มสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ตามขั้นตอนที่ได้จัดเตรียมไว้

แหล่งข้อมูลที่นำมาใช้ในการสร้างสรรค์

1. แหล่งข้อมูลภาพถ่ายรูปทรงวัตถุเครื่องมือเครื่องใช้ในครัวเรือน จากชุมชนชนบทในตำบลเวียงต้า อำเภอลอง จังหวัดแพร่
2. แหล่งข้อมูลภาพถ่ายรูปทรงวัตถุเครื่องมือเครื่องใช้ภายในบ้านและครัวเรือน จากชุมชนเมืองที่ข้าพเจ้ากำลังอยู่อาศัยในปัจจุบัน
3. แหล่งข้อมูลผลงานศิลปินที่สนใจ ในกรณีศึกษาการใช้เทคนิคและวิธีการเพื่อนำมาปรับใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน จากหอศิลป์ แกลอรี่ สตูดิโอ และสุจิภัตนิทรรศการต่างๆ
4. แหล่งข้อมูลด้านเนื้อหาสาระ ทฤษฎีแนวความคิดและหลักปรัชญาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ จากหนังสือและเว็บไซต์ต่างๆ ในอินเทอร์เน็ต

บทสรุป

บทนำนี้มีเนื้อความประกอบไปด้วย ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาที่มีแรงบันดาลใจมาจากวิถีชีวิตในชนบท อธิบายเกี่ยวกับสภาพวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คนในชนบทที่มีการเปลี่ยนแปลงจากอดีตจนถึงปัจจุบัน มาถ่ายทอดเป็นผลงานสร้างสรรค์ทางทัศนศิลป์ในหัวข้อ “จิตรกรรมจากวัตถุความทรงจำที่พร่าเลือน” ผ่านวัตถุข้าวของเครื่องใช้ในครัวเรือนที่มีคุณค่า ความสำคัญและมีความหมายอย่างลึกซึ้งต่อชีวิตของข้าพเจ้ากับครอบครัว จนเกิดเป็นความผูกพันกับวัตถุที่อาจดูธรรมดา แต่เต็มไปด้วยประสบการณ์ เรื่องราวและเหตุการณ์ต่างๆ ซ่อนอยู่ภายใน ที่เคยเกิดขึ้นในช่วงเวลาหนึ่งของชีวิตในวัยเด็กเมื่อยังอาศัยอยู่ในชนบท

สร้างสรรค์ในรูปแบบผลงานจิตรกรรม 2 มิติด้วยเทคนิคกระบวนการที่สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ ภายใต้การกำหนดกรอบแนวความคิด ขอบเขตการศึกษา ขอบเขตการสร้างสรรค์ และแหล่งข้อมูลต่างๆที่ได้นำมาประกอบกับการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตรงตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

บทที่ 2

ข้อมูลและอิทธิพลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ผลงาน

1. ข้อมูลด้านเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ผลงาน

ความสุข

ความสุข หรือ สุข พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 นิยามว่า "น. ความสบายกายสบายใจ คือความรู้สึกหรืออารมณ์ประเภทหนึ่ง มีหลายระดับตั้งแต่ความสบายใจเล็กน้อยหรือความพอใจจนถึงความเพลิดเพลินหรือเต็มไปด้วยความสนุก มีการใช้แนวความคิดทางปรัชญา ศาสนา จิตวิทยา ชีววิทยาอธิบายความหมายของความสุข รวมถึงสิ่งที่ทำให้เกิดความสุข

แนวความคิดทางปรัชญาและศาสนา มักจะกำหนดนิยามของความสุขในความหมายของการดำรงชีวิตที่ดี หรือชีวิตที่มีความเจริญ โดยไม่จำกัดความหมายว่าเป็นเพียงอารมณ์ประเภทหนึ่ง (Wikipedia, 2563)

ความสุขในวิถีชีวิตชนบท

ผู้คนส่วนใหญ่ในชนบทต่างก็ปลูกบ้านติดๆกัน เมื่อมีปัญหาอะไรก็สามารถช่วยเหลือกันได้สะดวก และผู้คนในชนบทต่างก็มีน้ำใจ เมื่อมีอะไรที่เล็กน้อยๆ เช่น ผัก ปลา หรือกับข้าว ก็สามารถแบ่งปันซึ่งกันและกันได้ นับเป็นความโชคดีอย่างหนึ่งสำหรับผู้ที่ได้ใช้ชีวิตอาศัยอยู่ในชนบท

ภาพที่ 1 บรรยากาศการรดน้ำดำหัวผู้หลักผู้ใหญ่ ในเทศกาลสงกรานต์

ที่มา : ผู้ศึกษา

ความสุขสำหรับข้าพเจ้า คือการได้ใช้ชีวิตอยู่กับครอบครัวอันเป็นที่รักโดยไม่จำเป็นต้องมีชีวิตที่หรูหรา และร่ำรวยเงินทองมากมาย เพียงแค่มีความเป็นอยู่แบบเรียบง่าย พอเพียง รู้จักการใช้ชีวิตที่

แท้จริงอย่างมีความสุข ทั้งทางกายและทางใจ ที่ได้จากชนบทท่ามกลางธรรมชาติที่งดงาม เต็มไปด้วยป่าเขาและแหล่งน้ำที่อุดมสมบูรณ์มีอากาศที่บริสุทธิ์สดชื่นอยู่ตลอดเวลา เพียงแค่นี้ก็เพียงพอแล้วที่จะใช้ชีวิตอย่างมีความสุข

วิถีชีวิตเหล่านี้ในปัจจุบันนั้นเริ่มหาได้ยากขึ้น เนื่องจากคนรุ่นใหม่ต่างก็ต้องย้ายถิ่นฐานเข้าสู่เมืองหลวง เด็กๆที่เรียนจบในวัยมัธยมต่างก็ต้องหาที่ที่เรียนต่อ หามหาวิทยาลัยที่ดีที่สุดเพื่อให้ตัวเองได้เรียนในมหาวิทยาลัยที่มีคุณภาพ และเมื่อเรียนจบก็ต้องหางานและประกอบอาชีพที่มีรายได้ที่มั่นคงเพื่อสามารถเลี้ยงดูตัวเองและครอบครัวได้ เมื่อมีที่อยู่มั่นคงแล้วก็คงไม่มีโอกาสกลับไปอาศัยอยู่ในชนบทอีก เพราะสภาพวิถีชีวิตที่มีความแตกต่างกัน สามารถกลับไปบ้านเกิดที่อยู่ในชนบทได้เพียงปีละครั้งจากวันหยุดยาวช่วงเทศกาลต่างๆ ดังนั้นเราก็ต้องใช้ชีวิตอยู่ในเมืองหลวงที่มีรถติด ผู้คนหนาแน่น แออัด และวุ่นวายแบบนี้ไปตลอด เมื่อวิถีชีวิตเราเปลี่ยนไปแล้วมันคงเป็นไปได้ยากที่จะได้กลับไปใช้ชีวิตแบบอดีตที่ชนบทอีก

ชีวิตคนในชนบท

คนไทยส่วนใหญ่มีชีวิตอยู่ในชนบท แต่ก่อนนี้เราเรียกชนบทว่า บ้านนอก ซึ่งคงจะหมายถึงงานที่อยู่ข้างนอกเมือง หรือนอกเขตชุมชนใหญ่ๆ คนที่อยู่ในชนบทส่วนใหญ่เป็นชาวไร่ ชาวนา ชาวสวน ชาวชนบท ทำการเกษตรประเภทต่างๆ ป้อนผลิตผลให้ชาวเมืองมีกินมีใช้ และยังเหลือส่งออกไปขายยังต่างประเทศอีกมาก ทำให้ประเทศไทยได้เงินตราต่างประเทศ มาใช้ลงทุนในการอุตสาหกรรมและอื่นๆ ใน พ.ศ.2531 คนไทยทั้งสิ้นมีจำนวน 54 ล้านคน มีคนที่อยู่ในหมู่บ้านต่างๆ ในชนบทถึง 39 ล้านคน ผลิตผลทางการเกษตรของชาวชนบทเหล่านี้ คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๙ ของผลิตผลที่ประเทศไทยผลิตได้ทั้งสิ้น ผู้ที่อยู่ในชนบทบางส่วน ได้อพยพเข้ามาในเมือง และช่วยทำงานในด้านอื่นๆ เกือบทุกด้าน ชาวชนบทนี้ เมื่อเข้ามาอาศัยอยู่ในเมืองนานเข้า ก็กลายเป็นชาวเมือง และเลยไม่ได้กลับไปอยู่บ้านเดิมของตน แม้จะมีคนชนบททยอยเข้ามาอาศัยอยู่ในเมืองอยู่ตลอดเวลา แต่ผู้ที่ยังอาศัยอยู่ในชนบท ก็ได้ผลิตผลิตผลทางการเกษตรได้เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ประเทศไทยจึงมีชื่อเสียงว่า เป็นประเทศที่มีอาหารการกินอุดมสมบูรณ์ ประเทศอื่นๆ ที่ไม่มีอาหารพอกิน ก็สั่งซื้ออาหารจากประเทศไทย ดังนั้น การที่บ้านเมืองของเราได้มีกินมีใช้ทุกวันนี้ ก็เป็นเพราะคนที่ยังอาศัยอยู่ในชนบท พวกเราทุกคนจึงควรเข้าใจว่า ผู้ที่อยู่ในชนบทเป็นกำลังที่สำคัญที่สุด มีบุญคุณต่อประเทศชาติ และชาวเราอย่างใหญ่หลวง

คนในชนบทส่วนใหญ่มีอาชีพทางการเกษตร การเกษตรเป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับ ดิน น้ำ และ อากาศเป็นอย่างมาก ชีวิตคนในชนบท จึงมีความสัมพันธ์กับธรรมชาติ ถ้าปีไหน ฝนตกตามฤดูกาล พืชผลก็จะงอกงาม ถ้าปีใดแห้งแล้ง พืชผลก็จะเสียหาย คนชนบทก็จะเดือดร้อน มีข้าวไม่พอกิน ต้องไปกู้หนี้ยืมสิน เพื่อจะมาซื้อข้าวกิน ธรรมชาติเป็นตัวกำหนดวิถีชีวิตที่สำคัญของคนในชนบท ไม่ว่าจะทำอะไร เมื่อไร หรือจะกินอะไร ก็ขึ้นกับธรรมชาติ ตัวอย่างเช่น ในภาคเหนือ ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคกลาง ชาวนามักจะเริ่มปลูกข้าวในช่วงฤดูฝน โดยการไถและหว่าน หรือ ปักดำ ในช่วงเดือนมิถุนายน - สิงหาคม และจะเก็บเกี่ยวในเดือนพฤศจิกายน - มกราคม การทำนา โดยอาศัยน้ำฝนนี้เรียกว่า "การทำนาปี" ส่วนภาคใต้มีฝนตกมากกว่าในภาคอื่นๆ ชาวนาในภาคใต้ จึง เริ่มการไถ เพื่อเตรียมพื้นที่ และปักดำข้าว ในช่วงเดือนกรกฎาคม - กันยายน และจะเก็บเกี่ยวใน เดือนกุมภาพันธ์ - มีนาคม

อาหารการกินของคนชนบท ก็อาศัยทรัพยากรธรรมชาติเป็นสำคัญ ได้แก่ พวกพืชผักท้องถิ่น เช่น กระถิน ยอดมะขาม หน่อไม้ ผักบุ้ง ผักกระเฉด ตำลึง เป็นต้น ซึ่งชาวชนบทไม่ต้องซื้อกิน เหมือน คนในเมือง นอกจากนี้ พวกสัตว์ที่มีอยู่ในท้องถิ่น ก็ใช้เป็นอาหารสำหรับคนชนบทได้ ในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ หรือที่เรียกกันว่า ภาคอีสาน มักกินพวกจิ้งหรีด ตั๊กแตน ตัวอ่อนของตั๊กแตนไผ่ ส่วนทั่วๆ ไปก็กินปูนา กบ และเขียด ตลอดจนกุ้งฝอยและปลา ที่มาจับกระแสน้ำในฤดูน้ำ คนชนบท ในภาคอีสานมักจะนำปลาและกุ้งที่จับได้ นำมาทำเป็นปลาร้า และกุ้งแจ่ว เพื่อเก็บไว้กินนานๆ ส่วน คนชนบทที่อยู่ใกล้บริเวณอ่าวไทย เช่น สมุทรปราการ สมุทรสาคร สมุทรสงคราม ก็ได้อาศัยธรรมชาติ คือ น้ำทะเลทำนาเกลือ และทำการประมง การทำมาหากินของคนชนบท จึงขึ้นอยู่กับสภาพธรรมชาติ ของแต่ละท้องถิ่น ซึ่งไม่เหมือนกัน (Plookpedia, 2560)

ปัญหาสมาชิกครอบครัวย้ายถิ่นฐานจากสังคมชนบทสู่สังคมเมือง

ในปัจจุบันยุคโลกาภิวัตน์ ยุค 4.0 ก่อให้เกิดพลวัตการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยในมิติต่าง ๆ ซึ่งกระทบในระดับสังคม ชุมชน จนไปถึงการดำเนินชีวิตประจำวัน (Life Style) ของปัจเจกบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมชนบทไทย กล่าวได้ว่าเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจนทั้งในด้าน สาธารณูปโภค โครงสร้างพื้นฐานรวมถึงโอกาสและทางเลือกในชีวิตของบุคคลที่เพิ่มมากขึ้น ส่งผล ให้โฉมหน้าของชนบทไทยในยุคปัจจุบัน 4.0 มีลักษณะของการผสมผสานระหว่างความเป็นชนบท สมัยใหม่และแบบดั้งเดิมที่ยังคงรักษาอัตลักษณ์บางประการไว้ภายใต้สมัยใหม่ คนในชนบทไทยยุค ใหม่สามารถเข้าถึงสิ่งอำนวยความสะดวก ปัจจัยที่จำเป็นต่อการดำรงชีพ องค์ความรู้และเทคโนโลยี อาทิ การใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ การเข้าถึงระบบอินเทอร์เน็ตและสัญญาณดาวเทียม ตลอดจนการมี

โอกาสและทางเลือกมากขึ้นในการประกอบอาชีพที่นอกเหนือจากการทำไร่ทำนา อาจกล่าวได้ว่าเงื่อนไขของความเป็นคนไทยในชนบทยุคใหม่ 4.0 ส่งผลให้วิถีการดำรงชีวิตของคนในชนบทไทยยุคปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปจากรากเหง้าดั้งเดิม

ปัจจัยกำหนดวิถีชีวิตของคนในชนบทไทยสมัยใหม่

จากวิถีการดำเนินชีวิตประจำวันของคนชนบทที่ยึดโยงกับศาสนายังชีพด้วยเศรษฐกิจแบบพอเพียง และไม่ค่อยสนใจระบอบประชาธิปไตยมาสู่การตื่นตัวทางการเมืองมากขึ้น ปัจจุบันสิ่งที่กำหนดวิถีชีวิตของผู้คนชนบทมีอยู่หลายปัจจัย เนื่องจากในปัจจุบันโลกของเรากำลังอยู่ในยุคเทคโนโลยีสมัยใหม่ มีการพัฒนาการหลายด้านเกิดขึ้น ทั้งด้านเกษตรกรรม การศึกษา และด้านอื่นๆ อีกหลายด้าน ทำให้มีการนำเทคโนโลยีหรือเครื่องจักรมาใช้ในการเกษตรจึงมีต้นทุนทางการทำเกษตรกรรมที่สูงขึ้น และเหลือกำไรน้อย ทำให้ผู้คนเริ่มย้ายถิ่นฐานเข้าไปหางานทำในเมืองกันมากขึ้น ผู้คนรุ่นใหม่ที่ได้รับการศึกษาที่ดีก็ต้องออกไปเรียนและทำงานตามที่ตนได้เรียนมาเพื่อประกอบอาชีพที่ตนเองรักและชอบตามที่ใฝ่ฝัน เนื่องจากในชนบทมีเพียงอาชีพเกษตรกรรมทำให้มีรายได้น้อยไม่พอต่อค่าใช้จ่ายที่ต้องเลี้ยงดูคนในครอบครัวจากค่าครองชีพที่สูงขึ้นด้วย

ความเปลี่ยนแปลงชนบทในสังคมไทย

ในปัจจุบันสภาพวิถีชีวิตในชนบทมีความเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมาก เนื่องจากมีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาใช้อย่างทั่วถึง การนำสมาร์ตโฟนมาใช้เพื่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน ซึ่งปัจจุบันมีการพัฒนาแอปพลิเคชันต่างๆ เข้ามาใช้ในสมาร์ตโฟน เพื่อให้สื่อสารกันง่ายและสะดวก การรับข่าวสารจากสื่อทางโลกออนไลน์ต่างๆ ก็สะดวกไม่ต้องไปเปิดทีวีเหมือนเมื่อก่อน เพียงแค่ใช้สมาร์ตโฟนเคลื่อนที่เครื่องเดียวก็สามารถเข้าสู่ในโลกออนไลน์ได้ทั่วโลก ทำให้ผู้คนให้ความสนใจและเกิดการติดโลกโซเซียลกันมากขึ้น ทำให้วิถีชีวิตของคนในชนบทเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมอย่างสิ้นเชิง

การดำเนินชีวิตของชาวนาในชนบทไทย ได้เปลี่ยนแปลงไปจากรูปแบบการดำเนินชีวิตที่เรียบง่าย และทำการเกษตรแบบพอยังชีพสู่เกษตรกรรมเพื่อการตลาดกันมากขึ้น การพัฒนาระบบการศึกษาและการบริโภคที่เพิ่มมากขึ้น ทำให้เกษตรกรเปลี่ยนสถานะเป็นผู้ประกอบการและเกิดสังคมแบบเครือข่ายที่กว้างขวางมากขึ้น นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงสภาพวิถีการดำเนินชีวิตในหลายๆ ด้าน เช่น รูปแบบการสวมใส่เสื้อผ้า การเปลี่ยนแปลงด้านประชากร วัฒนธรรมสุขภาพ การศึกษา การจ้างงาน องค์กรทางสังคม และด้านเอกลักษณ์ของชุมชน บางครั้งการเปลี่ยนแปลงของวิถีชีวิตคนชนบทเกิดจากปัจจัยภายใน อาทิ การเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากร ความต้องการเป็นคนไทย ลักษณะทางเชื้อชาติและวัฒนธรรมที่ใกล้ชิดกับคนไทย ความต้องการด้านวัตถุของชุมชน ส่วนกระบวนการ

เปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตนั้น เกิดจากการขัดเกลาทางสังคม การลอกเลียนแบบ การมีค่านิยมแบบใหม่ และการยืมวัฒนธรรมจากสังคมภายนอก (กันทนา ใจสุวรรณ, 2563)

ภาพที่ 2 วิถีชีวิตแบบเรียบง่ายของผู้คนในชนบท

ที่มา : ผู้ศึกษา

ปรัชญาแห่งความเรียบง่ายของชีวิต

ชีวิตที่เรียบง่ายไม่ได้ทำง่ายเสมอไป ใช่ว่าใครๆ จะมีชีวิตที่เรียบง่ายได้ ชีวิตที่เรียบง่ายไม่ได้เกี่ยวข้องกับปัจจัยภายนอก เพราะชีวิตที่เรียบง่ายคือการเข้าใจในธรรมชาติของชีวิตด้วยปัญญาของตนเองที่ผ่านการตกผลึกมาแล้วเป็นอย่างดี ความเรียบง่าย คือการรู้จักขัดเกลากิเลสของตนออกจากความต้องการอยากมีอยากได้ทั้งปวง “ความต้องการที่จะไม่ต้องการอะไรนั้นแหละ คือจุดเริ่มต้นของชีวิตที่เรียบง่าย” เมื่อทำการทำงาน จงทำด้วยจิตว่าง มีสติตั้งมั่นอยู่ตลอดเวลา อย่าทำด้วยความต้องการอยากมีอยากได้ที่ต้องแรมมาจากการทำงาน เพราะสิ่งเหล่านี้จะทำให้จิตใจเกิดกิเลสจากความต้องการ ดังนั้นจงทำทุกอย่างที่อยู่ตรงหน้าด้วยจิตว่างและพลังแห่งปัจจุบันขณะ แม้ต้องการชีวิตที่เรียบง่าย การพูดจาของเราก็สมควรทำให้มีความเรียบง่ายด้วย ควรพูดจาด้วยความจริงและซื่อตรง เพราะจะเป็นการฝึกตนเองให้เป็นคนที่ไม่โกหกจนเป็นนิสัย

มนุษย์เรากินเพื่ออยู่ มิใช่อยู่เพื่อกิน การที่เรามีกินมีอยู่นั้นนับว่าเป็นความสุขที่เพียงพอแล้ว เมื่อเรามีกินก็ต้องคิดถึงว่าวันหนึ่งเราอาจจะไม่มีกินเพราะฉะนั้นก็สมควรทำเรื่องการกินให้เป็นเรื่องง่ายๆ ด้วย เราคือมนุษย์ผู้มีร่างกายเน่าเหม็น ควรทำความสะอาดร่างกายอยู่ตลอดเวลาด้วยการอาบน้ำ ล้างหน้า และแปรงฟันเป็นประจำทุกวัน แต่งกายด้วยเสื้อผ้าที่เรียบง่าย ไม่จำเป็นต้องตามแฟชั่นอยู่ตลอดเวลา เพราะคุณค่าของชีวิตเราไม่ได้ขึ้นอยู่กับการแต่งตัวที่ดูหรูหรา ราคาแพง แค่อุดรรมตาที่ดูเรียบง่ายก็เพียงพอแล้ว

“เมื่อโลกนี้มีคนผิดหวังมากมาย แล้วเหตุใดเราจึงหลงมกมายคิดว่าตนเองต้องสมหวังอยู่ตลอดเวลา” เราไม่ควรไปคาดหวังกับสิ่งที่ยังมาไม่ถึง ไม่ควรทำทุกอย่างด้วยความหวัง จงเรียนรู้จากความผิดหวังให้เป็นเรื่องธรรมดาของชีวิต ที่จะต้องประสบพบเจอและจะทำให้เราเข้าใจและเรียนรู้ไปกับมัน ความเรียบง่ายย่อมเกิดขึ้นทันที เราย่อมเป็นอิสระจากความคิด คำพูด และการกระทำ การไม่เอาใจไปยึดกับความรู้สึกของผู้อื่นคือความสำคัญที่จะทำให้ชีวิตของเราเกิดความเรียบง่าย (พศิน อินทรวงศ์, 2561)

ดังนั้นเราต้องเรียนรู้การใช้ชีวิตที่เรียบง่าย แล้วหมั่นฝึกฝนตนเองนำแนวคิดของความเป็นอยู่ที่เรียบง่ายมาปรับใช้ไปกับการดำเนินชีวิตประจำวัน ให้เรายอมรับและเข้าใจในสิ่งต่างๆที่มันเกิดขึ้นในทุกๆวัน นำสิ่งที่ประสบพบเจอในชีวิตประจำวันไม่ว่าจะเป็นความสุขหรือความทุกข์ก็ตามมาพิจารณาด้วยสติปัญญาที่มีอยู่และพยายามหาสาเหตุการเกิดของสิ่งนั้นๆ และทำแบบนี้ไปเรื่อยๆในชีวิตประจำวันจนวันหนึ่งเราจะเข้าใจในทุกอย่างด้วยปัญญาของเราเอง

2. ข้อมูลภาพถ่ายรูปทรงวัตถุเครื่องใช้ภายในครัวเรือนตามหมู่บ้าน ชุมชนชนบทในเขตพื้นที่ที่ข้าพเจ้าอยู่อาศัย

จากการศึกษาข้อมูลวัตถุเครื่องใช้ในครัวเรือนในแต่ละยุคสมัย เพื่อนำมาใช้เป็นภาพต้นแบบในการสร้างสรรค์ผลงาน โดยสามารถจำแนกได้เป็น 3 ประเภทคือ

2.1 วัตถุเครื่องใช้แบบสมัยเก่าที่ไม่มีการใช้งานในปัจจุบันแล้ว

ภาพที่ 3 หม้อดินเผาสำหรับใส่น้ำดื่ม
ที่มา : ผู้ศึกษา

ภาพที่ 4 ไหข้าวไม้
ที่มา : ผู้ศึกษา

ภาพที่ 5 ครกไม้
ที่มา : ผู้ศึกษา

ภาพที่ 6 ไหข้าว
ที่มา : ผู้ศึกษา

2.2 วัตถุเครื่องใช้แบบสมัยเก่าที่ยังมีการใช้งานอยู่ในปัจจุบัน

ภาพที่ 7 หม้อดินเผา
ที่มา : ผู้ศึกษา

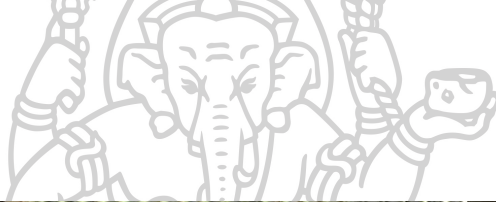

ภาพที่ 8 หม้อแกงตั้งอยู่บนเตาอังโล่
ที่มา : ผู้ศึกษา

ภาพที่ 9 เตาไฟ

ที่มา : ผู้ศึกษา

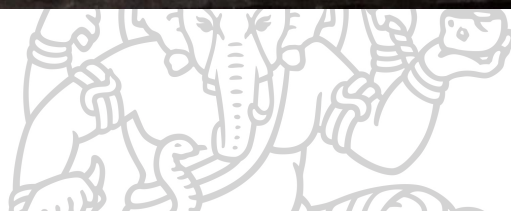

ภาพที่ 10 การแขวนวัตถุเครื่องมือเครื่องใช้ภายในห้องครัว

ที่มา : ผู้ศึกษา

ภาพที่ 11 เตาไฟ
ที่มา : ผู้ศึกษา

ภาพที่ 12 เตาไฟ
ที่มา : ผู้ศึกษา

ภาพที่ 13 เตาไฟ

ที่มา : ผู้ศึกษา

ภาพที่ 14 เตาไฟแบบใช้ฟืน

ที่มา : ผู้ศึกษา

ภาพที่ 15 หม้อข้าวหม่า(หม้อสำหรับใช้แช่ข้าว)

ที่มา : ผู้ศึกษา

ภาพที่ 16 เครื่องใช้ในครัวเรือน

ที่มา : ผู้ศึกษา

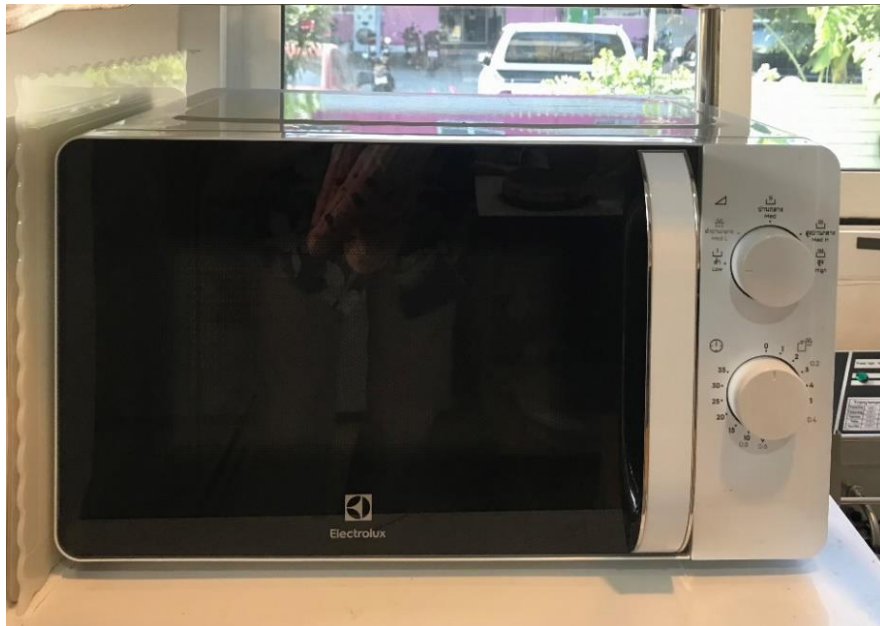
2.3 วัตถุเครื่องใช้สมัยใหม่ที่กำลังใช้งานอยู่ในปัจจุบัน

ภาพที่ 17 กระทะไฟฟ้า
ที่มา : ผู้ศึกษา

ภาพที่ 18 หม้อหุงข้าวไฟฟ้า
ที่มา : ผู้ศึกษา

ภาพที่ 19 ไมโครเวฟ
ที่มา : ผู้ศึกษา

ภาพที่ 20 กาต้มน้ำไฟฟ้า
ที่มา : ผู้ศึกษา

ภาพที่ 21 เครื่องปั่นอาหารสำหรับเด็กทารก

ที่มา : ผู้ศึกษา

3.ศึกษาการสร้างสรรค์ผลงานของศิลปินกรณศึกษาที่ได้รับแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานประกอบไปด้วย

1.การศึกษาศิลปินที่ใช้เทคนิคจิตรกรรม 2 มิติ ที่มีความปราณีตละเอียดอ่อนในการสร้างสรรค์ผลงานผ่านการใช้ทัศนธาตุทางศิลปะ ซึ่งประกอบไปด้วย รูปทรง เส้น สี น้ำหนัก และบริเวณพื้นที่ว่าง

2. ศึกษาศิลปินที่ใช้สี น้ำหนักของสีและบรรยากาศที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน

3.ศึกษาศิลปินที่ใช้รูปทรงวัตถุสิ่งของที่เกี่ยวข้องกับเครื่องมือเครื่องใช้ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน

ในการสร้างสรรค์ผลงาน

โดยมีดังต่อไปนี้

1.ผลงานศิลปิน รัชชัย ศรีสุขประเสริฐ

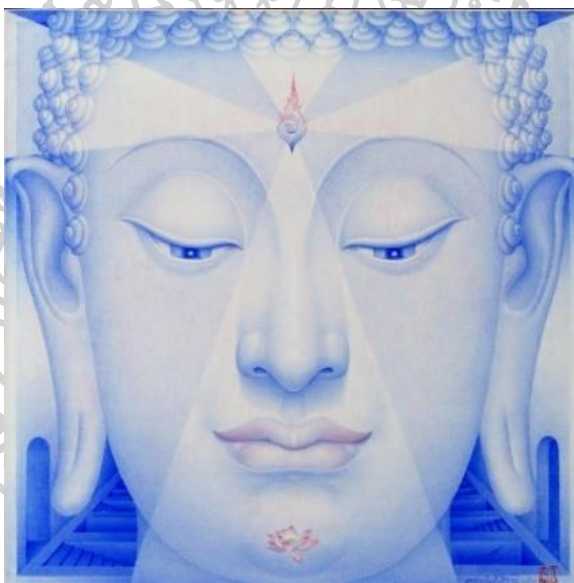
ผลงานจิตรกรรมไทยร่วมสมัยของ ศิลปินรัชชัย ศรีสุขประเสริฐ สร้างสรรค์ขึ้นเพื่อสื่อถึงเรื่องราวของคติความเชื่อวัฒนธรรมประเพณี ผ่านรูปทรง สัญลักษณ์ และลวดลายที่วิจิตรงดงาม สะท้อนเอกลักษณ์ความเป็นไทยอันโดดเด่นด้วยภาษาศิลปะซึ่งเต็มไปด้วยเรื่องราวอันลุ่มลึกและหลากหลายมิติอย่างน่าอัศจรรย์

ต่อมาในช่วง พ.ศ.2550 ได้พัฒนาอีกครั้งสู่การสะท้อนห่วงอาวมณ์ของความโหยหา แก่นแท้แห่งตัวตนในการแสดงออกทางศิลปะ สู่การถวิลหาความจริงแท้ของสุนทรียารมณ์แห่งตน ผลงาน

ในช่วงนี้ เริ่มเดินทางเข้าสู่ยุคสีน้ำเงิน (Blue Period) ธงชัยยังคงหยิบนำเรื่องราวอันเป็นผลสะท้อนจากทั้งโลกภายนอกและภายในมาถ่ายทอดเรื่องราว โดยเขาเลือกใช้ สีน้ำเงินอัลตรามารีน (Ultramarine) สีน้ำเงินที่ให้มีมิติด้านอารมณ์และความรู้สึกที่หลากหลาย มาเป็นโครงสร้างหลักของผลงานช่วงนี้

สำหรับธงชัย สีน้ำเงินเป็นสีที่มีความหมายพิเศษ ทั้งยังสามารถสะท้อนถึงตัวตนของเขาได้เป็นอย่างดี เพราะนอกจากจะเป็นสีประจำวันเกิดของตนเองแล้ว ยุคสีน้ำเงิน (Blue Period) ยังสื่อถึงความโหยหาในทางศิลปะ สีน้ำเงินยังเป็นสีโดยรวมของโลกที่มนุษย์เราก้าวข้าม เป็นสีของเปลวไฟที่ให้อุณหภูมิร้อนแรงที่สุดในทางกลับกัน สีน้ำเงินสามารถนำพาให้รู้สึกได้ถึงความนิ่ง เย็น สงบ และอบอุ่น ได้อีกเช่นกัน (Artopia, 2563)

ผลงานของศิลปินธงชัย ศรีสุขประเสริฐ

ภาพที่ 22 พระพักตร์พระโพธิญาณ, 50 x 50 ซม., สีอะคริลิก + ทองคำเปลวบนผ้าใบ, 2562

ที่มา : ธงชัย ศรีสุขประเสริฐ, (2562), พระพักตร์พระโพธิญาณ, เข้าถึงเมื่อ 29 มกราคม 2565, เข้าถึงได้จาก

<https://www.facebook.com/photo?fbid=10158554475824535&set=pb.627274534.-2207520000>.

ลักษณะสีที่ใช้ในผลงานของศิลปินธงชัย ศรีสุขประเสริฐ จากผลงานที่เป็นสีน้ำเงินหรือสีฟ้า ให้ความรู้สึกกลุ่มลึก สงบเย็น และมีเทคนิควิธีการในรูปแบบภาพจิตรกรรม 2 มิติ มีวิธีการเขียนด้วยความประณีตละเอียดละไม โดยใช้ทัศนธาตุทางศิลปะ ได้แก่ จุด เส้น สี น้ำหนัก รูปร่างรูปทรง และ

บริเวณพื้นที่ว่าง เพื่อก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพในผลงาน จึงทำให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระที่จะนำเสนอในผลงาน จึงเป็นแรงบันดาลใจที่ทำให้ข้าพเจ้าสนใจที่จะศึกษาในด้านเทคนิควิธีการ และการใช้สีน้ำเงิน นำมาปรับใช้เป็นแนวทางสร้างสรรค์ผลงานของข้าพเจ้าในด้านเทคนิคและวิธีการเพื่อพัฒนาผลงานของข้าพเจ้าให้เกิดคุณค่าและดียิ่งขึ้นต่อไป

2.ผลงานศิลปะอนุวัฒน์ ลัดดาวัลย์

ผลงานในชุดนี้นำเสนอเนื้อหาสาระของความงามในความเรียบง่ายของเครื่องถ้วยชามของพระพุทธรูปธรรมฐาน โดยถ่ายทอดในลักษณะของการใช้สอยหรือการเก็บรักษา การวางในพื้นที่ใช้สอยหรือพื้นที่ส่วนตัว แต่ในผลงานชุดนี้จะไม่เน้นเรื่องราวของสถานที่ แต่จะเป็นการใช้บรรยากาศของแสงสีและพื้นที่ว่างที่เป็นละอองนุ่มนวลโอบล้อมเครื่องถ้วยชามเพื่อสร้างจินตนาการและอารมณ์ความรู้สึก เน้นสื่อความหมายถึงความสงบ ความวิเวกสันโดษ ความว่างจากสิ่งภายนอกเข้าสู่ภายในคือใจ (อนุวัฒน์ ลัดดาวัลย์, 2554)

ผลงานของศิลปิน อนุวัฒน์ ลัดดาวัลย์

ภาพที่ 23 ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดที่ 2, สีฝุ่นบนผ้าใบ, 25 x 30 ซม. (5ชิ้น)

ที่มา : อนุวัฒน์ ลัดดาวัลย์, (2554), สันโดษ, เข้าถึงเมื่อ 30 มกราคม 2565,

เข้าถึงได้จากhttp://www.thapra.lib.su.ac.th/thesis/showthesis_th.asp?id=0000006672.

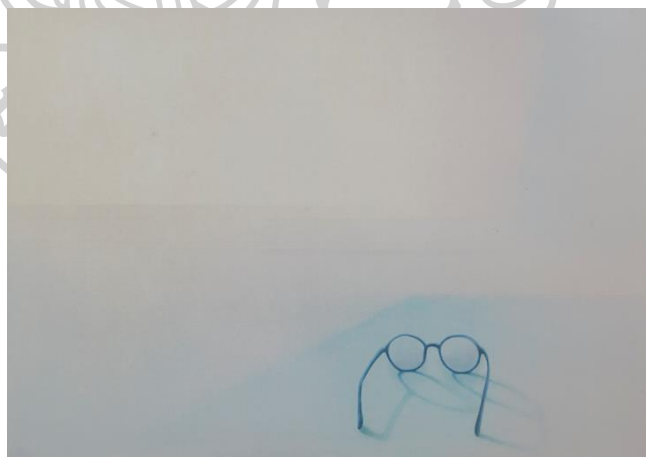
ในผลงานชุดนี้มีการใช้สีและเทคนิคที่มีความละเอียดละไม โดยใช้ทัศนธาตุทางศิลปะ ได้แก่ จุด เส้น สี น้ำหนัก รูปร่างรูปทรง และบริเวณพื้นที่ว่าง เพื่อก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพในผลงาน และมีบรรยากาศในผลงานที่นุ่มนวล แสดงอารมณ์ความรู้สึกถึงความสงบ ความวิเวกสันโดษ ตามที่ศิลปินได้กล่าวมาในแนวความคิดอย่างชัดเจน จึงเกิดเป็นแรงบันดาลใจและใช้เป็นแนวทางในการศึกษาผลงานสร้างสรรค์ในด้านเทคนิคและวิธีการ ลักษณะการใช้สี น้ำหนักแสงเงา และบรรยากาศที่ละมุน และวิธีการสร้างสรรค์ผลงานจากภาพถ่ายวัตถุเครื่องถ้วยชามของพระพุทธรูปธรรมฐาน เพื่อนำมาปรับใช้กับผลงานสร้างสรรค์ของข้าพเจ้าให้ดียิ่งขึ้น

3.ผลงานศิลปะประวิณ เปียงชมภู

ประวิณ เปียงชมภู เป็นศิลปินสาขาภาพพิมพ์

ลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ภายในห้องส่วนตัวที่มีความหมายในเชิงกายภาพ และแสดงออกพร้อมกับการจัดวางโดยใช้สื่อที่เป็นวัตถุสิ่งของร่วมกับบรรยากาศ สี แสง เงา ที่ผสมผสานสัมพันธ์กันเป็นสัญลักษณ์แห่งความหมาย และความคิดของเรื่องราวเนื้อหาด้วยรูปแบบ แสดงออกผ่านกระบวนการทางเทคนิคภาพพิมพ์แกะไม้ลักษณะที่ เบบางทางสายตาด้วย กรรมวิธีชุด ชัด แกะ และในขั้นตอนการพิมพ์แต่ละชั้นสีที่ผสมผสานกันอย่างประณีต

“พื้นที่ สภาวะแห่งความสุขสงบ” เป็นการสร้างเอกภาพทางสุนทรียศาสตร์ในพื้นที่ สภาวะแห่งความสุขสงบ ด้วยกลวิธีและกระบวนการสร้างสรรค์ทางทัศนศิลป์หรืองานศิลปะภาพพิมพ์ที่สื่อสารความหมาย และความรู้สึกสภาวะนามธรรมแห่งความสงบภายในจิต อันสอดคล้องเชื่อมโยงถึงการขัดเกลาจิตใจที่นำไปสู่จุดมุ่งหมายเป็นความนุ่มนวล อ่อนหวานใน เอกภาพแห่งสุนทรียศาสตร์ที่สะท้อนให้เห็นถึง หลักคิดในการดำเนินชีวิตส่วนตัวที่สุขสงบ ก่อให้เกิดสภาวะที่ตนเองแสวงหาเพื่อเป็นจุดหมายของชีวิต หรือเปรียบเป็นเสมือนแสงแห่งปัญญาที่ชี้แนวทางไปสู่การปล่อยวางในสิ่งที่ก่อให้เกิดความทุกข์และเพื่อการก้าวอย่างดำเนินชีวิตต่อไปได้ อย่างปกติสุข (หอสมุดสาขา วังท่าพระ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2557)

ภาพที่ 24 ไม่มีชื่อ, 55 x 86 ซม., ภาพพิมพ์แกะไม้, 2562

ที่มา : Baramee of Art, (ม.ป.ป.), ผลงาน, เข้าถึงเมื่อ 30 มกราคม 2565,

เข้าถึงได้จาก http://www.barameeofart.com/artist_detail.php?id=5&page=6.

มีบรรยากาศที่ปรากฏในผลงานแสดงอารมณ์ความรู้สึกออกมาได้อย่างชัดเจนจากการใช้สี ที่มีน้ำหนักอ่อนๆ รวมทั้งวัตถุและพื้นที่ว่างที่มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งดูแล้วทำให้เกิดความรู้สึกเบาสบาย

ทางสายตา ก่อให้เกิดความสุขสงบภายในจิตใจ ซึ่งสามารถดูได้จากผลงานที่ข้าพเจ้าได้ยกตัวอย่างมาจากการได้สัมผัสและพบเห็นผลงานจริงของศิลปิน ซึ่งดูรวมๆ แล้วอาจจะมีแนวคิดหรือความชอบที่คล้ายๆ กัน ที่ตั้งใจสร้างสรรค์และถ่ายทอดในเรื่องของอารมณ์ความรู้สึกนึกคิดจากสิ่งที่ได้พบเจอในชีวิตประจำวัน เช่น วัตถุ คน สัตว์และสิ่งของ ที่ทำให้มีผลกระทบต่อสภาวะจิตใจของศิลปินได้ สร้างสรรค์ผลงานที่มุ่งเน้นถึงความเรียบง่ายของชีวิต เป็นการนำหลักแนวความคิดและปรัชญาของพุทธศาสนาเป็นส่วนประกอบที่สำคัญควบคู่กับการสร้างสรรค์ผลงานของศิลปินอีกด้วย ข้าพเจ้าจึงได้ศึกษาการใช้สีและบรรยากาศในผลงานของประวิณ เปียงชมพู เพื่อนำมาดูเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์ผลงานของข้าพเจ้าต่อไป

4.ผลงานศิลปิน ทาคาโนบุ โคบายาชิ (Takanobu Kobayashi)

ผู้ได้รับการยกย่องว่าเป็นจิตรกรร่วมสมัยคนสำคัญของญี่ปุ่น ผลงานของเขาได้รับการร่วมแสดงในมหกรรมศิลปะและนิทรรศการศิลปะสำคัญๆ มาแล้วทั่วโลก เขาเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางจากภาพวาดทิวทัศน์ป่าไม้อันสงบนิ่งที่เฝืออบด้วยแสงอาทิตย์ หรือภาพวาดของคน สัตว์ สิ่งของที่แฝงกลิ่นอายเหนือจริง แต่ก็ดูน่ารักน่าชัง และอวลอวยด้วยอารมณ์อบอุ่นละมุนละไม จนสะกดให้ผู้ชมตกอยู่ในห้วงภวังค์แห่งบรรยากาศที่เขาสร้างสรรค์ได้อย่างชะงัด

โคบายาชิเคยเดินทางมาพำนักและทำงานที่กรุงเทพฯ ด้วยทุนแลกเปลี่ยนของประเทศญี่ปุ่น ในปี พ.ศ. 2539 ก่อนที่จะเกิดวิกฤตเศรษฐกิจครั้งใหญ่ ในช่วงนั้น ทิศทางการทำงานของเขาเริ่มเปลี่ยนแปลง มาเป็นการวาดภาพภาพขณะ ถ้วย จาน ชามว่างเปล่า ที่ถูกสอดส่องด้วยแสงหลอดไฟฟลูออเรสเซนต์ หรือภาพของบ้านช่อง ตึกราม อพาร์ทเมนต์ในยามค่ำคืน และภาพเวดดยานพาหนะหรือรถโดยสารสาธารณะอย่าง รถเมล์, แท็กซี่ หรือสามล้อ บนท้องถนนอันเจียบงัน

ภาพวาดเหล่านี้ของโคบายาชิ นอกจากจะพรรณนาถึงสภาพจิตใจของเมืองหลวงแล้ว ยังเป็นบันทึกของเหตุการณ์หลากหลายมุมมองของกรุงเทพมหานครในห้วงเวลาขณะนั้น ไม่ว่าจะเป็นเศรษฐกิจ สังคม หรือสภาวะทางจิตใจของคนในสังคมเมือง (ภาณุ บุญพิพัฒนาพงศ์, 2562)

ผลงานของทาคาโนบุ โคบายาชิ

ภาพที่ 25 "Tea Pot", Oil on canvas, 30x35 cm., 2004

ที่มา : Nishimura Gallery, (ม.ป.ป.), **Takanobu KOBAYASHI**, เข้าถึงเมื่อ 31 มกราคม 2565, เข้าถึงได้จาก https://www.aipht.artosaka.jp/2017/en/artwork/a-2610_02.

วัตถุที่ ทาคาโนบุ โคบายาชิ นำมาเสนอในผลงาน ที่ดูแล้วนิ่งสงบ ทำให้เกิดอารมณ์ความรู้สึกถึงความสงบนิ่ง มีสมาธิและมีความเรียบง่าย จากน้ำหนักของแสงและเงาที่ผสมผสานกันอย่างลงตัว จึงทำให้เกิดเอกภาพในผลงาน และทำให้วัตถุธรรมดาที่ดูไม่มีมูลค่าอะไรเลยกลับเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อจิตใจของศิลปินและผู้ชมได้อย่างชัดเจน ข้าพเจ้าจึงได้นำมาศึกษาเพื่อใช้เป็นแนวทางปรับใช้กับผลงานในด้านของการใช้รูปทรงและพื้นที่ว่างในผลงานของข้าพเจ้า

บทสรุป

เนื้อหาในบทที่ 2 เป็นข้อมูลและอิทธิพลของการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ภายใต้หัวข้อ “จิตรกรรมจากวัตถุความทรงจำที่พราวเลื่อน” ประกอบไปด้วยข้อมูล 3 หัวข้อหลัก หนึ่งข้อมูลด้านเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้อง สองข้อมูลภาพถ่ายรูปทรงวัตถุเครื่องมือเครื่องใช้ภายในบ้านและครัวเรือนตามหมู่บ้าน ชุมชนชนบทในเขตพื้นที่ที่ข้าพเจ้าอยู่อาศัย และข้อมูลการสร้างสรรค์ผลงานของศิลปินกรณีศึกษาที่ได้รับอิทธิพลและแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน

เนื้อหาในส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลด้านเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ผลงาน ประกอบไปด้วย ทฤษฎีแนวความคิด หลักปรัชญาจากบทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ที่มีการเผยแพร่ต่อสาธารณชนทางเว็บไซต์ต่างๆ ให้เกิดความสอดคล้องกันกับเนื้อหาสาระในประเด็นที่ต้องการศึกษา

ข้อมูลในส่วนที่ 2 เป็นการรวบรวมข้อมูลภาพถ่ายรูปทรงวัตถุเครื่องใช้ในครัวเรือนในแต่ละยุคสมัย ตั้งแต่สมัยเก่าที่ไม่มีการใช้งานแล้ว และของสมัยใหม่ที่กำลังใช้งานอยู่ในปัจจุบัน เพื่อนำมาใช้เป็นภาพต้นแบบในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์

ข้อมูลในส่วนที่ 3 เป็นการศึกษาผลงานของศิลปินกรณีศึกษา ทั้งด้านแนวความคิดและเทคนิควิธีการของศิลปินที่ได้รับอิทธิพล เพื่อนำมาเป็นแรงบันดาลใจและปรับใช้กับการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ของข้าพเจ้าจนเกิดการพัฒนาผลงานอย่างมีประสิทธิภาพให้ดียิ่งขึ้น

จากการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นทั้ง 3 ส่วนหลัก ได้มีการคิดสรรข้อมูลที่ได้มาสังเคราะห์เนื้อหาให้ตรงตามประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ ที่ได้กำหนดไว้ในขอบเขตการศึกษา และการสร้างสรรค์ผลงานอ้างอิงถึงแหล่งที่มา ดังนั้นข้อมูลในบทที่ 2 นี้ จึงเป็นส่วนสำคัญในการช่วยพัฒนาผลงานวิทยานิพนธ์ให้เกิดความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

บทที่ 3

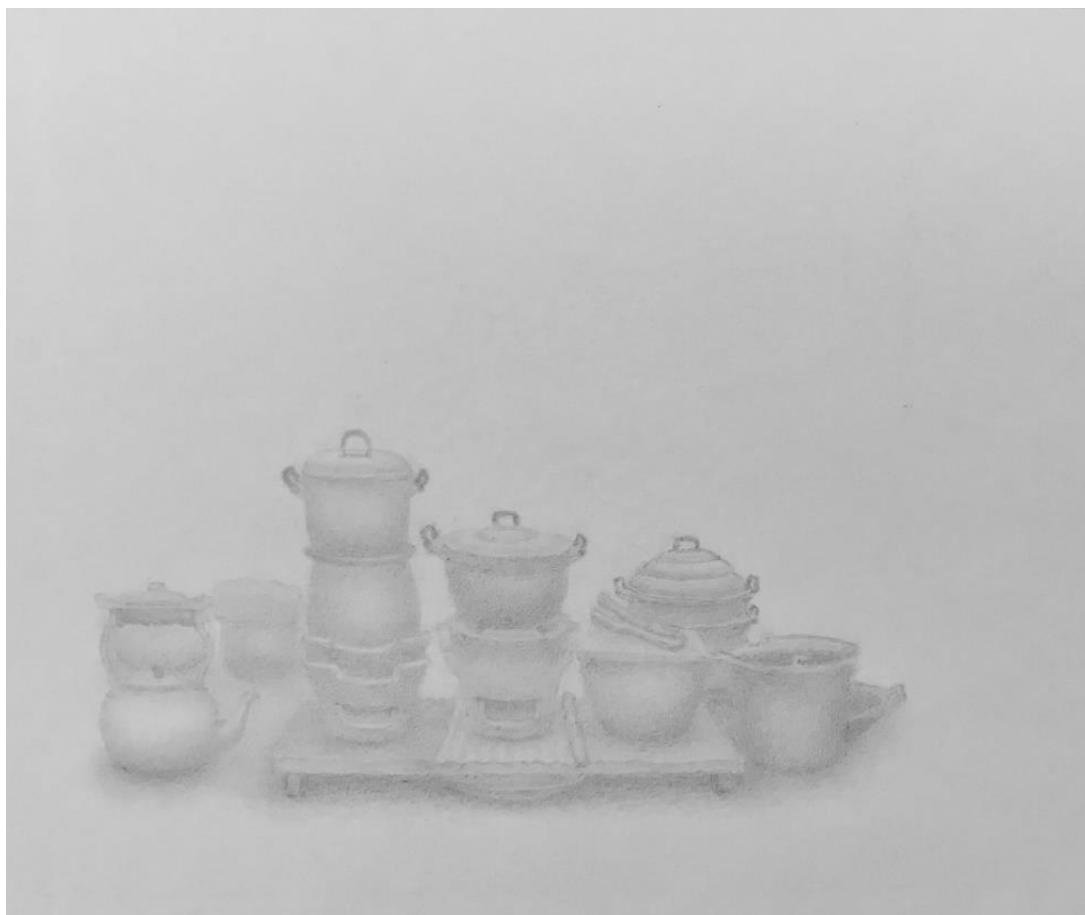
ขั้นตอนและกระบวนการในการสร้างสรรค์ผลงาน

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ภายใต้หัวข้อ “จิตรกรรมจากวัตถุความทรงจำที่พราวเลือน” ได้เริ่มทำตามขั้นตอนและกระบวนการในการสร้างสรรค์ผลงาน เริ่มต้นจากการลงพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูลภาพถ่ายขาวของเครื่องใช้ในครัวเรือนภายในบริเวณบ้านเรือนที่อยู่อาศัยของข้าพเจ้าที่ชนบท และบ้านพักในเมืองที่กำลังอยู่อาศัยอยู่ ณ ปัจจุบัน มาคัดสรรข้อมูลภาพถ่ายโดยเลือกภาพที่สมบูรณ์ที่สุดมาใช้เป็นภาพต้นแบบในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ เพื่อต้องการถ่ายทอดถึงเรื่องราวและประสบการณ์จากวิถีชีวิตในวัยเด็กที่เคยใช้ชีวิตอยู่ในชนบทร่วมกับครอบครัว จนเกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่เปลี่ยนไป จากการย้ายถิ่นฐานมาใช้ชีวิตสู่สังคมเมืองเพียงลำพัง ท่ามกลางสถานที่และผู้คนที่ไม่คุ้นชิน จนเกิดเป็นความรู้สึกเหงาจากความคิดถึงบ้าน ครอบครัว และวิถีชีวิตแบบเดิมในชนบทที่กำลังเลือนหายไปจากวิถีชีวิตรูปแบบใหม่ในปัจจุบัน โดยกำหนดขอบเขตการสร้างสรรคในรูปแบบจิตรกรรม 2 มิติ ใช้เทคนิคสีอะคริลิกในการสร้างสรรค์ผลงาน เพื่อให้สามารถเชื่อมโยงและสอดคล้องกับด้านเนื้อหาสาระ และแนวความคิดในผลงานให้บรรลุเป้าหมายเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ขั้นตอนของการสร้างสรรค์ผลงาน

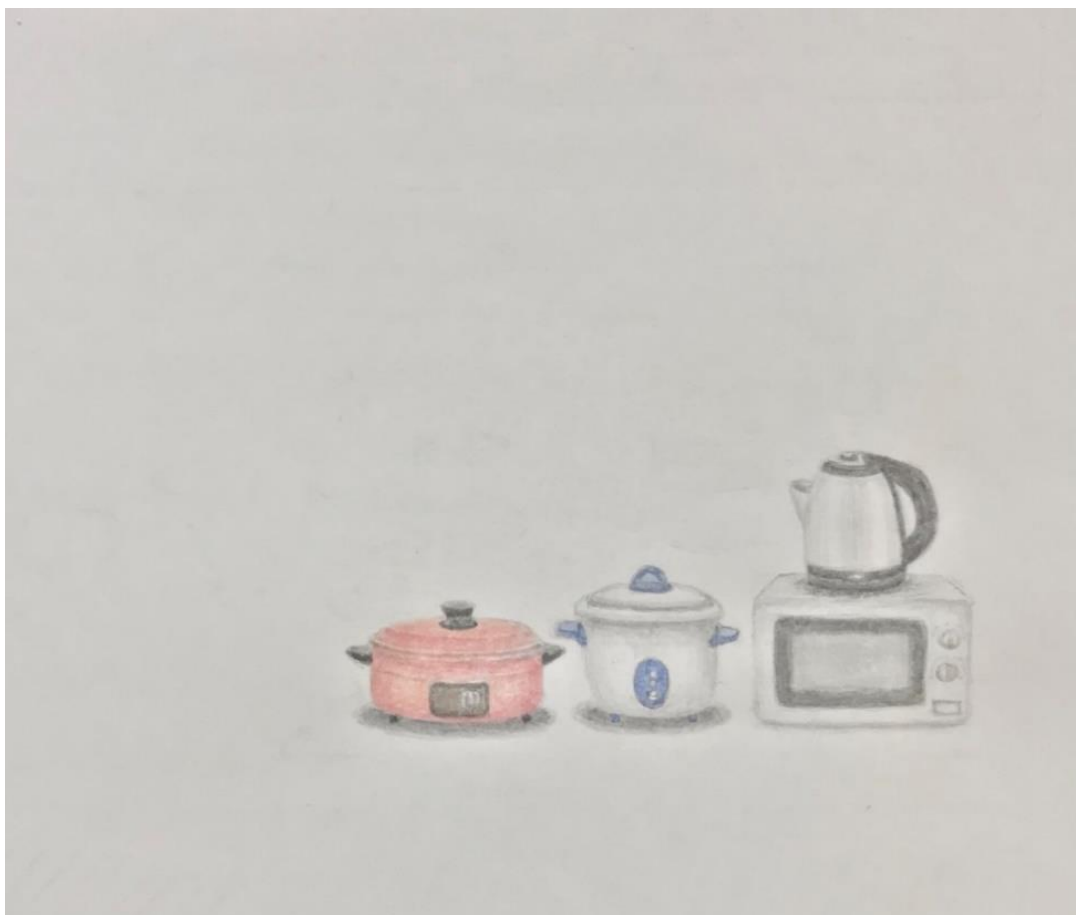
1. การสร้างแบบภาพร่างแนวความคิด (Sketch)

เป็นการประมวลผลทางความคิดโดยมีเนื้อหา และเรื่องราวจากข้อมูลที่ได้ศึกษาและเก็บรวบรวมมา นำมาจัดวางองค์ประกอบและกำหนดโครงสร้างในกระดาษขนาด A5 ให้สอดคล้องกับแนวความคิด เพื่อให้ง่ายต่อการกำหนดขนาดของเฟรมผ้าใบ และนำไปสู่การสร้างสรรคผลงานจริง โดยแบ่งออกเป็น 3 ภาพ ประกอบไปด้วย ภาพที่หนึ่ง วัตถุเครื่องใช้ในครัวเรือนสมัยเก่าเป็นตัวแทนของผู้คนในรุ่นปู่ย่า ตายาย สองวัตถุเครื่องใช้ในครัวเรือนสมัยใหม่เป็นตัวแทนของผู้คนรุ่นพ่อแม่ และรุ่นลูกหลาน สามเป็นการรวมเอาวัตถุระหว่างเครื่องใช้ในครัวเรือนสมัยเก่าและสมัยใหม่มาอยู่ร่วมกัน เพื่อสื่อถึงภาพครอบครัวที่ได้อยู่ร่วมกันพร้อมหน้าพร้อมตา

ภาพที่ 26 ต้นแบบภาพร่างแนวความคิด(Sketch) ผลงานนิเทศนิพนธ์ชิ้นที่ 1

ต้นแบบภาพร่างแนวความคิดของผลงานชิ้นที่ 1 เป็นการนำวัตถุเครื่องใช้ในครัวเรือนสมัยเก่าที่เป็นตัวแทนของผู้คนรุ่นปู่ย่า ตายาย มาจัดวางองค์ประกอบอยู่ฝั่งซ้ายของเฟรม โดยกำหนดโครงสร้างให้เป็นสี่เหลี่ยมคางหมู มีค่าน้ำหนักที่เบาบาง และเลื่อนกลาง เพื่อแสดงถึงวัตถุเครื่องใช้ในครัวเรือนที่กำลังจะสูญหายไปจากวิถีชีวิตชนบท

ภาพที่ 27 ต้นแบบภาพร่างแนวความคิด(Sketch) ผลงานนิศานพนธ์ชั้นที่ 2

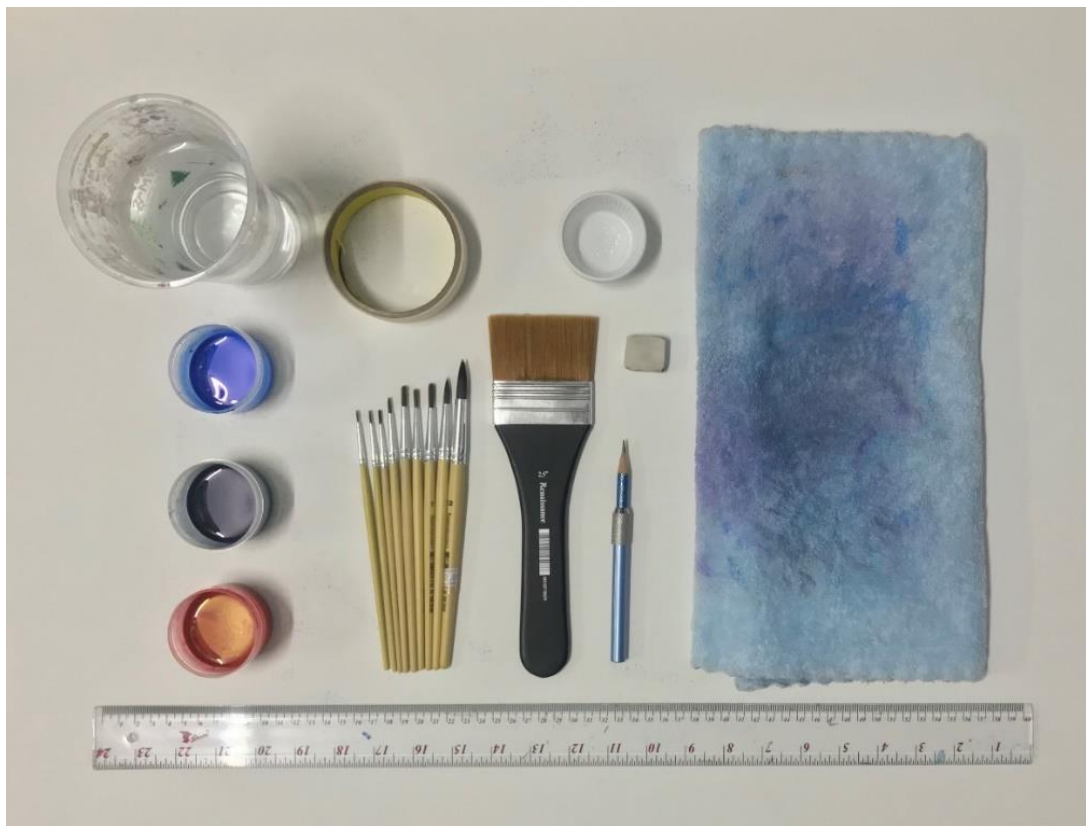
ต้นแบบภาพร่างแนวความคิดของผลงานชั้นที่ 2 เป็นการนำวัตถุเครื่องใช้ในครัวเรือนสมัยใหม่ที่เป็นตัวแทนของผู้คนรุ่นใหม่ เป็นรุ่นพ่อแม่ และรุ่นข้าพเจ้า ที่ได้ย้ายออกจากชนบทมาใช้ชีวิตอยู่ในเมือง โดยการวางองค์ประกอบของวัตถุให้อยู่ทางฝั่งขวาของเฟรม ใช้สีที่เป็นสีจริงของวัตถุ มีน้ำหนักเข้มและชัดเจน เพื่อแสดงถึงวิถีชีวิตที่กำลังดำเนินอยู่ในปัจจุบัน

ภาพที่ 28 ต้นแบบภาพร่างแนวความคิด(Sketch) ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 3

ต้นแบบภาพร่างแนวความคิดของผลงานชั้นที่ 3 เป็นการนำวัตถุเครื่องใช้ในครัวเรือนสมัยใหม่และสมัยเก่ามาอยู่ร่วมกัน โดยการวางองค์ประกอบของวัตถุให้อยู่ตรงกลาง กำหนดโครงสร้างให้เป็นสีฟ้า น้ำเงิน และใช้ค่าน้ำหนักกลาง แสดงถึงภาพจินตนาการแห่งความสุขของครอบครัวที่ได้อยู่ร่วมกันทั้งผู้คนสมัยเก่าและสมัยใหม่

2. การเตรียมอุปกรณ์เพื่อใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน

ภาพที่ 29 อุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน

อุปกรณ์นั้นเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างมากในการสร้างสรรค์ผลงาน เพื่อให้ผลงานได้เกิดผลสำเร็จ บรรลุตามเป้าหมาย ข้าพเจ้าจึงคัดสรรจัดเตรียมอุปกรณ์ที่สามารถตอบโจทย์ทางด้านเทคนิคและวิธีการที่สามารถเชื่อมโยงถึงด้านอารมณ์ความรู้สึกให้สอดคล้องกับด้านเนื้อหาสาระ แนวความคิด และวัตถุประสงค์ในการสร้างสรรค์ผลงาน โดยได้จัดเตรียมอุปกรณ์ดังต่อไปนี้

- เฟรมผ้าใบแคนวาส
- สีอะคริลิก
- ถ้วยพลาสติกสำหรับใส่สี
- ดินสอ
- กระดาษ
- พู่กัน
- ผ้าขนหนู
- ยางลบ
- ไม้บรรทัด

3. การสร้างสรรค์ผลงาน

เมื่อได้แบบภาพร่างที่ลงตัวและอุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ที่ครบถ้วนแล้ว จึงเริ่มสร้างสรรค์ผลงานโดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.1 การเตรียมพื้นเฟรม เมื่อได้เฟรมมาแล้วใช้สีขาวชนิดด้านผสมกับน้ำเปล่าให้มีความเหลวพอประมาณแล้วใช้แปรงทาสีที่มีลักษณะเส้นขนแปลงแบบอ่อน สลับการทำด้วยแนวแนวตั้งและแนวนอน ใช้กระดาษทรายแบบละเอียดขัดพื้นให้เรียบจนกว่าจะได้พื้นตามที่ต้องการ

3.2 เมื่อได้พื้นเฟรมตามที่ต้องการแล้ว ขั้นตอนต่อไปคือการร่างภาพลงบนกระดาษลอกลายตามแบบภาพร่างที่กำหนดไว้

3.3 ตราฟลายเส้นจากภาพร่างบนกระดาษลอกลายลงบนเฟรมผ้าใบ

3.4 ใช้ยางลบ ลบลายเส้นดินสอออกให้เห็นเส้นร่างดินสอเพียงเล็กน้อยแล้วนำสีที่ผสมไว้มาเจือจางกับน้ำเปล่าที่มีความเข้มข้นค่าน้ำหนักกลาง ใช้พู่กันเบอร์ใหญ่ที่สุดทาสีลงในบริเวณรูปทรงทั้งหมดที่ร่างไว้

3.5 ใช้สีขาวรองพื้นทาบเฟรมทั้งหมดอีก 1 รอบ เพื่อไม่ให้เห็นรอยยางลบที่ใช้ลบเส้นดินสอ

3.6 หลังจากสีพื้นแห้งแล้วใช้พู่กันเบอร์ที่เล็กลงจุ่มสีแล้วค่อยๆ ขีดเป็นเส้นทาบซ้อนกันในลักษณะการตรออิงเพื่อให้เกิดที่แปลงจากการสร้างค่าน้ำหนักที่เข้มข้นในแสงและเงาของวัตถุ และถอดออกมาดูภาพรวมของผลงานเป็นระยะๆ เพื่อให้ได้อารมณ์ความรู้สึกตามที่ต้องการ

3.7 ใช้พู่กันเบอร์เล็กที่สุดเก็บรายละเอียดตรงบริเวณจุดต่างๆ ของผลงานที่ต้องการเน้นให้เป็นจุดนำสายตาในกรมองภาพ

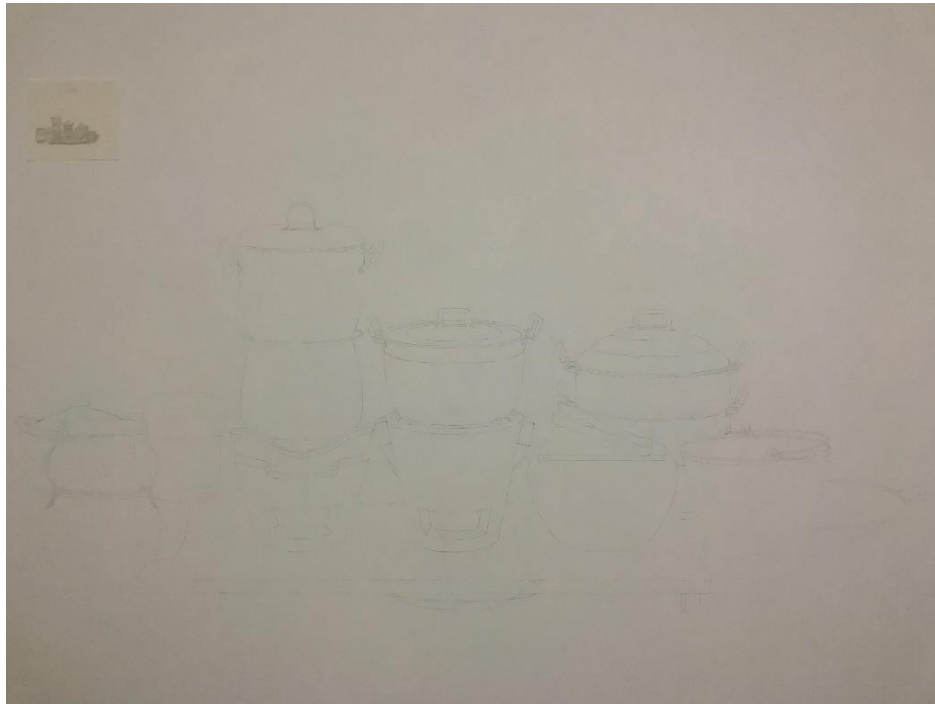
3.8 เคลือบผลงานด้วยสเปรย์เคลือบใสแบบด้าน เพื่อรักษาหน้างานไม่ให้เลอะจากการจับหรือสัมผัสในระหว่างการเคลื่อนย้ายและติดตั้ง เนื่องจากผลงานเป็นสีขาวที่ดูสะอาด สามารถเปื้อนหรือเกิดร่องรอยได้ง่าย

ภาพที่ 30 การเตรียมพื้นเฟรมผ้าใบ

ภาพที่ 31 การร่างภาพลายเส้นลงบนกระดาษลอกถ่าย

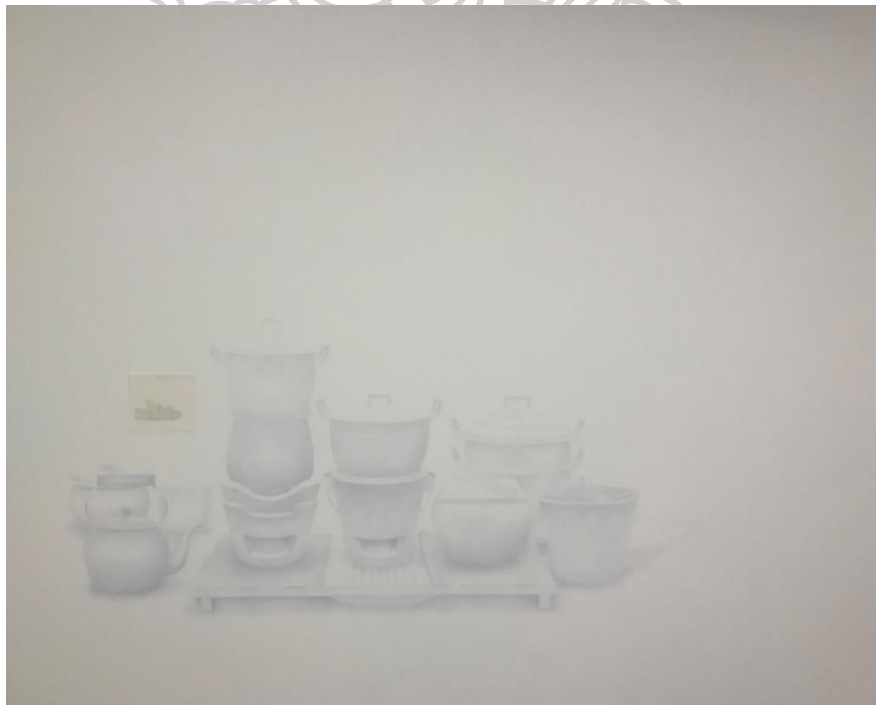
ภาพที่ 32 การลอกลายเส้นร่างลงบนเฟรมผ้าใบ

ภาพที่ 33 เริ่มลงสีที่ผสมไว้ให้อยู่ในค่าน้ำหนักกลาง

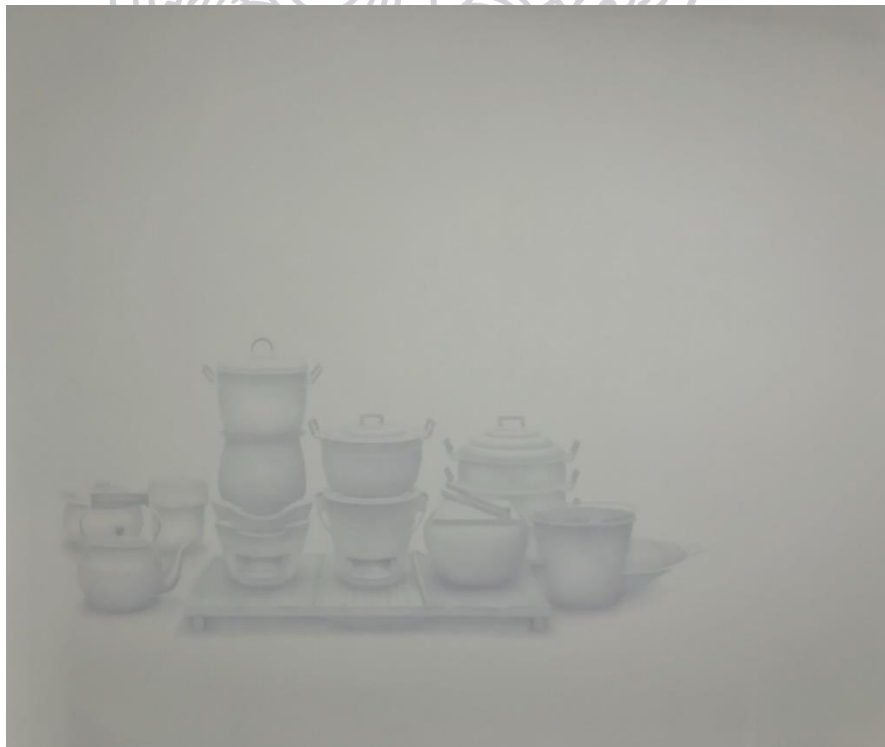
ภาพที่ 34 ใช้สีขาวรองพื้นทาทับบั้งเฟรมอีก 1 รอบ

ภาพที่ 35 เพิ่มน้ำหนักเข้มสุดในส่วนที่เป็นเงามืด

ภาพที่ 36 ใช้พู่กันเบอร์เล็กที่สุดเก็บรายละเอียดผลงานโดยภาพรวมตามจุดต่างๆที่ต้องการเน้น

ภาพที่ 37 ภาพผลงานที่เสร็จสมบูรณ์

4. ทักษะธาตุในการสร้างสรรค์ผลงาน

การใช้ทักษะธาตุในการสร้างสรรค์ผลงานของข้าพเจ้านั้นมีความสำคัญเป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นผลงานในรูปแบบจิตรกรรม 2 มิติ โดยประกอบไปด้วย รูปทรง เส้น สี น้ำหนัก และพื้นที่ว่าง มีดังต่อไปนี้

รูปทรง รูปทรงเป็นองค์ประกอบหลักในผลงานของข้าพเจ้า โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ รูปทรงวัตถุเครื่องใช้ในครัวเรือนจากวิถีชีวิตชนบท เป็นตัวแทนของผู้คนในยุคปู่ ย่า ตา ยาย และ รูปทรงวัตถุเครื่องใช้ในครัวเรือนสมัยใหม่ที่กำลังใช้งานอยู่ในปัจจุบัน เป็นตัวแทนของผู้คนรุ่นพ่อแม่ รุ่นลูกและรุ่นหลาน

เส้น ในผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้ได้ใช้เส้นสร้างน้ำหนักในรูปทรงให้เกิดความเคลื่อนไหว จากวัตถุที่ดูสงบนิ่งแต่มีชีวิตชีวา แทนบรรยากาศของผู้คนในครอบครัวที่กำลังทำกิจกรรมร่วมกัน เหมือนกับการดูภาพนิ่งแต่ให้ความรู้สึกถึงความเคลื่อนไหวได้ โดยการใช้เส้นที่เกิดจากการขีดทับซ้อนกันจากการใช้พู่กันตั้งแต่เบอร์ใหญ่จนถึงเบอร์เล็ก เริ่มจากการลงน้ำหนักอ่อนมาอย่างเข้ม เปรียบเสมือนวิถีชีวิตที่ค่อยๆ พრაเลือนเปลี่ยนผันไปตามกาลเวลา

สี ในผลงานชิ้นที่ 1 มีการกำหนดโครงสร้างที่เป็นสีเอกรงค์ โดยการใช้สีเทาเพื่อต้องการแสดงอารมณ์ความรู้สึกถึงความพราเลือนของวิถีชีวิตในอดีตที่ได้เปลี่ยนแปลงผันและสูญหายไปตามกาลเวลา

ผลงานชิ้นที่ 2 ได้ใช้สีจริงๆ ของวัตถุมาใช้ในการสร้างสรรค์ มีค่าน้ำหนักสีที่เข้มกว่าผลงานชิ้นที่ 1 และ 3 ที่ต้องการสื่อถึงวัตถุที่กำลังใช้งานอยู่ ณ ปัจจุบัน ซึ่งเป็นตัวแทนของผู้คนรุ่นใหม่

ผลงานชิ้นที่ 3 ใช้โครงสร้างเหมือนกับชิ้นที่ 1 แต่เปลี่ยนจากสีเทาเป็นสีน้ำเงินฟ้า ที่ได้มาจากสีบรรยากาศของท้องฟ้าโดยนำมาสร้างน้ำหนักในรูปทรง เพื่อต้องการแทนค่าถึงความสุขที่ได้ใช้ชีวิตอยู่กับครอบครัว

น้ำหนัก ค่าน้ำหนักนั้นมีผลเป็นอย่างมากต่อผลงานของข้าพเจ้า เนื่องจากมีความต้องการสร้างสรรค์ผลงานที่มุ่งเน้นให้เกิดอารมณ์ความรู้สึกต่อการมองเห็น จึงได้สร้างค่าน้ำหนักแสงเงาขึ้นภายในรูปทรงโดยการกำหนดค่าน้ำหนักเข้มกลางและอ่อนเพื่อให้เกิดอารมณ์ความรู้สึกที่มีผลต่อการมองเห็นและสอดคล้องกับแนวความคิดของผลงาน

พื้นที่ว่าง ในผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้ มีการใช้พื้นที่ว่างค่อนข้างมากพอสมควร การทิ้งพื้นที่ว่างเพื่อต้องการเน้นให้รูปทรงวัตถุโดดเด่นจากบรรยากาศที่ดูเบาบาง โดยการวางองค์ประกอบของ

รูปทรงตั้งอยู่บนพื้นที่ว่างที่มีระยะแบบไม่สิ้นสุด(Infinite space) และกระจายน้ำหนักของรูปทรงให้เบลอหายไปกับพื้นหลัง เพื่อต้องการใช้พื้นที่ว่างเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งในการเสริมสร้างทางด้านอารมณ์ความรู้สึกของผลงาน

บทสรุป

เนื้อหาในบทขั้นตอนและกระบวนการในการสร้างสรรค์ผลงานเริ่มต้นด้วยการกำหนดขอบเขตด้านเนื้อหา ที่มา ด้านรูปแบบและเทคนิคของการสร้างสรรค์ เพื่อให้ง่ายต่อการนำข้อมูลที่ได้มาสังเคราะห์ ที่จะนำไปสู่การสร้างสรรค์ผลงานตรงตามประเด็นและวัตถุประสงค์ เมื่อได้ข้อมูลที่นำพอใจแล้วจึงนำไปสู่ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานโดยเริ่มจากการสร้างต้นแบบภาพร่างแนวความคิดเป็นการนำข้อมูลภาพถ่ายขาวของเครื่องใช้ในครัวเรือนที่ได้เก็บรวบรวมมาโดยเป็นข้อมูลด้านเนื้อหา และภาพถ่ายที่อยู่ในบทที่2 นำมาประมวลผลเพื่อสร้างต้นแบบภาพร่างแนวความคิด จัดวางองค์ประกอบของผลงานออกเป็น 3 ภาพ หลังจากนั้นจึงจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่จะใช้ในการสร้างสรรค์ โดยเริ่มสร้างสรรค์ผลงานด้วยเทคนิคสีอะคริลิคบนผ้าใบ ในรูปแบบจิตรกรรม 2 มิติ ใช้ทัศนธาตุทางศิลปะเป็นส่วนสำคัญในการสร้างสรรค์ผลงานให้บรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ประกอบไปด้วย รูปทรง เส้น สี น้ำหนัก และพื้นที่ว่าง ซึ่งมีความสอดคล้องกับเนื้อหาสาระแนวความคิด และวัตถุประสงค์ในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์

บทที่ 4

การสร้างสรรคและพัฒนาผลงานวิทยานิพนธ์

ผลงานวิทยานิพนธ์ภายใต้หัวข้อ “จิตกรรมจากวัตถุความทรงจำที่ปรา่เลือน” ได้ดำเนินการสร้างสรรคผลงานตั้งแต่ช่วงก่อนวิทยานิพนธ์มาจนถึงผลงานวิทยานิพนธ์ โดยมีที่มาและแรงบันดาลใจมาจากวัตถุเครื่องใช้ในครัวเรือนทั้งที่เป็นของใช้สมัยเก่าและสมัยใหม่ จากการลงพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูลภาพถ่ายเครื่องใช้ในครัวเรือนที่อยู่ในชุมชนชนบททางบ้านเกิดของข้าพเจ้าและในเมืองที่ได้อาศัยอยู่ ณ ปัจจุบัน มาถ่ายทอดผ่านเรื่องราวถึงวิถีชีวิตของผู้คนที่ใช้ชีวิตอยู่ในชนบทและได้ย้ายถิ่นฐานเข้าสู่ในเมือง ส่งต่อเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรคผลงานที่มีเนื้อหาสาระและแนวความคิดสอดคล้องกับอารมณ์ความรู้สึกที่อยู่ภายในจิตใจ ถ่ายทอดผ่านผลงานศิลปะในรูปแบบจิตรกรรม 2 มิติ โดยใช้เทคนิค สีอะคริลิคบนผ้าใบ

จากการสร้างสรรคผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ช่วงระยะแรกๆ มาจนถึงระยะหลัง ทำให้ทราบถึงปัญหาและข้อบกพร่องต่างๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการสร้างสรรคผลงาน จึงได้นำปัญหาที่พบและข้อดี ข้อเสียจากผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ไปปรับแก้เพื่อพัฒนาต่อยอด นำไปสู่ผลงานวิทยานิพนธ์ให้เกิดความลงตัวและสมบูรณ์แบบตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยแบ่งผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ออกได้เป็น 3 ระยะ

การสร้างสรรคผลงานในช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 1

การสร้างสรรคผลงานวิทยานิพนธ์ในระยะที่ 1 เป็นการนำวัตถุข้าวของเครื่องใช้ในครัวเรือนที่ใช้งานอยู่ในชนบท มาถ่ายทอดผ่านผลงานในรูปแบบจิตรกรรม 2 มิติ อันมีเทคนิคและวิธีการที่ละเอียดอ่อนละเอียดละไม สร้างสรรคผ่านการใช้ทัศนธาตุทางศิลปะ ได้แก่ รูปทรง เส้น สี น้ำหนัก และบริเวณพื้นที่ว่าง เพื่อก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพในผลงาน มุ่งเน้นให้เกิดอารมณ์ความรู้สึกถึงความเรียบง่ายนุ่มนวล และเบาสบาย สะท้อนถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คนในสังคมชนบท ที่มีการใช้ชีวิตอย่างสงบสุข เรียบง่าย และไม่วุ่นวาย

ผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 1 เป็นผลงานชุดเริ่มต้นที่ค้นหาแนวทางเพื่อนำไปสู่การสร้างสรรคผลงานวิทยานิพนธ์ ในผลงานแต่ละชิ้นมีขนาดเล็กเนื่องจากการทดลองนำวัตถุเครื่องใช้ในครัวเรือนที่เคยใช้ในชนบทมาสร้างสรรคโดยการวางรูปทรงของวัตถุแต่ละชิ้นในลักษณะที่เติมเฟรมผ้าใบ เพื่อเน้นรายละเอียดต่างๆ ของวัตถุให้ดูชัดเจน

ภาพที่ 38 ภาพผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 1 ชั้นที่ 1

ชื่อผลงาน ความสุข

เทคนิค สีอะคริลิคบนผ้าใบ

ขนาด 60 x 80 ซม.

ปีที่สร้าง พ.ศ. 2563

ภาพที่ 39 ภาพผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 1 ชั้นที่ 2

ชื่อผลงาน	วัตถุแห่งความทรงจำ
เทคนิค	สีอะคริลิคบนผ้าใบ
ขนาด	50 x 60 ซม. (6ชิ้น)
ปีที่สร้าง	พ.ศ. 2563

การสร้างสรรค์ผลงานในช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2

การสร้างสรรค์ผลงานในช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2 เป็นการนำวัตถุซ้ำของเครื่องใช้ในครัวเรือนสมัยเก่าที่ยังมีการใช้งานอยู่ในปัจจุบันและไม่มีการใช้งานแล้วจากวิถีชีวิตชนบท มาถ่ายทอดผ่านผลงานในรูปแบบจิตรกรรม 2 มิติ อันมีเทคนิคและวิธีการที่ละเอียดอ่อนละเอียดละไม สร้างสรรค์ผ่านการใช้ทัศนธาตุทางศิลปะ ได้แก่ รูปทรง เส้น สี น้ำหนัก และบริเวณพื้นที่ว่าง เพื่อต้องการให้เกิดอารมณ์ความรู้สึกถึงความสะเทือนใจ จากเครื่องใช้ในครัวเรือนสมัยเก่าที่ได้สูญหายไปจากวิถีชีวิตในปัจจุบันพร้อมกับคุณปู่และคุณย่าที่ได้ร่วงลับไปแล้ว

ผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2 เป็นการสร้างสรรค์และพัฒนาผลงานมาจากผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 1 ซึ่งผลงานในระยษนี้ได้เพิ่มขนาดของเฟรมให้ใหญ่ขึ้น เพื่อต้องการเพิ่มพื้นที่ว่างในผลงานโดยการจัดองค์ประกอบและวางตำแหน่งของวัตถุที่มีระยะแบบใกล้และไกลออกไป และกำหนดให้วัตถุที่อยู่ด้านหน้ามีขนาดเท่ากับของจริงและมีความคมชัดกว่าวัตถุที่อยู่ด้านหลังที่มีขนาดเล็กและกลืนหายไปกับสีของ แบล็คกราว เพื่อต้องการมุ่งเน้นให้เกิดอารมณ์ความรู้สึกถึงความสะเทือนใจ สะท้อนถึงเรื่องราวจากวิถีชีวิตที่เคยเห็นและเคยใช้ชีวิตร่วมกับบุคคลในครอบครัวในสมัยที่ยังเป็นเด็ก ได้เลือนหายไปจากปัจจุบัน

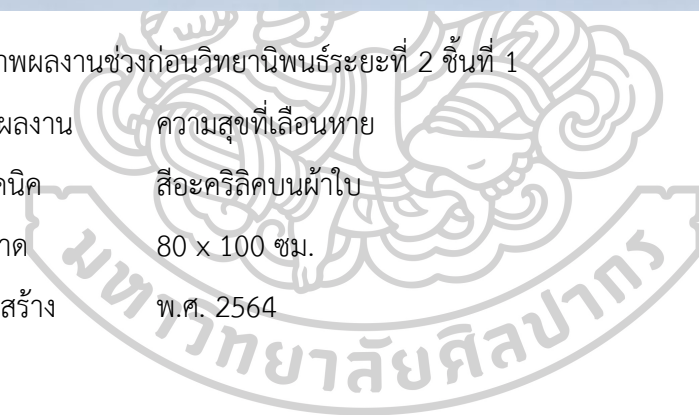
ภาพที่ 40 ภาพผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2 ชั้นที่ 1

ชื่อผลงาน ความสุขที่เลือนหาย

เทคนิค สีอะคริลิคบนผ้าใบ

ขนาด 80 x 100 ซม.

ปีที่สร้าง พ.ศ. 2564

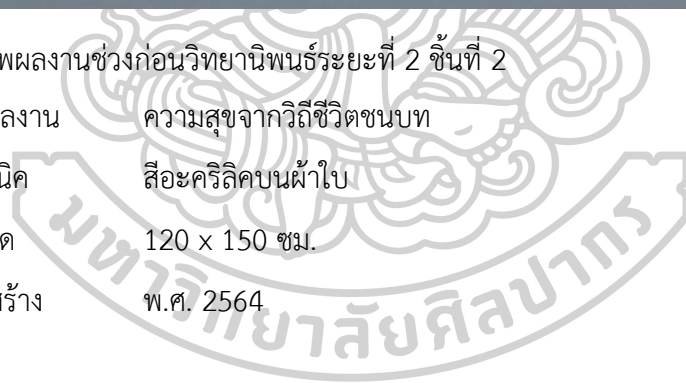
ภาพที่ 41 ภาพผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2 ชั้นที่ 2

ชื่อผลงาน ความสุขจากวิถีชีวิตชนบท

เทคนิค สีอะคริลิคบนผ้าใบ

ขนาด 120 x 150 ซม.

ปีที่สร้าง พ.ศ. 2564

การสร้างสรรค์ผลงานในช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 3

การสร้างสรรค์ผลงานในช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 3 เป็นการนำวัตถุข้าวของเครื่องใช้ในครัวเรือนสมัยใหม่และสมัยเก่าที่ยังมีการใช้งานอยู่ในปัจจุบันและไม่มีการใช้งานแล้วจากวิถีชีวิตในชนบท และในเมืองที่ข้าพเจ้ากำลังใช้งานอยู่ในปัจจุบัน มาถ่ายทอดผ่านผลงานในรูปแบบจิตรกรรม 2 มิติ อันมีเทคนิคและวิธีการที่ละเอียดอ่อนละเมียดละไม สร้างสรรค์ผ่านการใช้ทัศนธาตุทางศิลปะ ได้แก่ รูปทรง เส้น สี น้ำหนัก และบริเวณพื้นที่ว่าง มุ่งเน้นอารมณ์ความรู้สึกถึงความสะเทือนใจ จากการเปลี่ยนแปลงสภาพวิถีชีวิตความเป็นอยู่ในชนบทมาสู่สังคมเมือง

ผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 3 ได้เริ่มมีการนำวัตถุเครื่องใช้ในครัวเรือนสมัยใหม่ที่เป็นเครื่องใช้ไฟฟ้าที่กำลังใช้งานอยู่ในปัจจุบันมาสร้างสรรค์ผลงาน โดยผลงานในระยะนี้มีความแตกต่างกันออกไปโดยแบ่งออกเป็น 3 ชั้น

ผลงานชั้นที่ 1 แสดงถึงการเปรียบเทียบวัตถุระหว่างของเก่าและของใหม่ โดยการจัดวางองค์ประกอบที่มีระยะแบบใกล้และไกลจากขนาดของวัตถุที่มีขนาดใหญ่และขนาดเล็ก วางอยู่บนพื้นที่ว่างที่มีระยะแบบไม่สิ้นสุด

ผลงานชั้นที่ 2 เป็นการนำวัตถุสมัยเก่ามาจัดวางองค์ประกอบให้มีขนาดเล็กเพื่อให้มีระยะที่ไกลออกไป วางอยู่บนพื้นที่ว่างที่มีระยะแบบไม่สิ้นสุด

ผลงานชั้นที่ 3 เป็นการนำวัตถุเครื่องใช้ทั้งของสมัยเก่าและสมัยใหม่มาจัดวางองค์ประกอบให้อยู่รวมกันโดยกำหนดขนาดของวัตถุให้มีขนาดเท่ากันทั้งหมด มาวางอยู่บนพื้นที่ว่างโดยมีแบล็คกราวด้านหลังเป็นสีฟ้า

การสร้างสรรค์ผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ในระยะที่ 3 เริ่มตบใจทศตามแนวความคิดและวัตถุประสงค์ในการสร้างสรรค์ผลงานที่ชัดเจนมากขึ้น แต่ยังคงมีปัญหาในเรื่องขนาดของผลงานที่ยังไม่ลงตัว เนื่องจากผลงานระยะนี้ยังมีขนาดเล็ก ทำให้ขาดอารมณ์ความรู้สึกที่ยังแสดงออกมาได้ไม่ชัดเจน ข้าพเจ้าจึงนำปัญหาที่พบไปวิเคราะห์และพิจารณาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางนำไปสู่การพัฒนาและสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ภายใต้หัวข้อ “จิตรกรรมจากวัตถุความทรงจำที่พร่าเลือน” ให้เกิดความสมบูรณ์ตรงไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

ภาพที่ 42 ภาพผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 3 ชั้นที่ 1

ชื่อผลงาน ความสุขที่เลือนหายจากวิถีชีวิตชนบท

เทคนิค สีอะคริลิคบนผ้าใบ

ขนาด 80 x 100 ซม.

ปีที่สร้าง พ.ศ. 2564

ภาพที่ 43 ภาพผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 3 ชั้นที่ 2

ชื่อผลงาน ความสุขที่เลือนหายจากวิถีชีวิตชนบท

เทคนิค สีอะคริลิคบนผ้าใบ

ขนาด 80 x 100 ซม.

ปีที่สร้าง พ.ศ. 2564

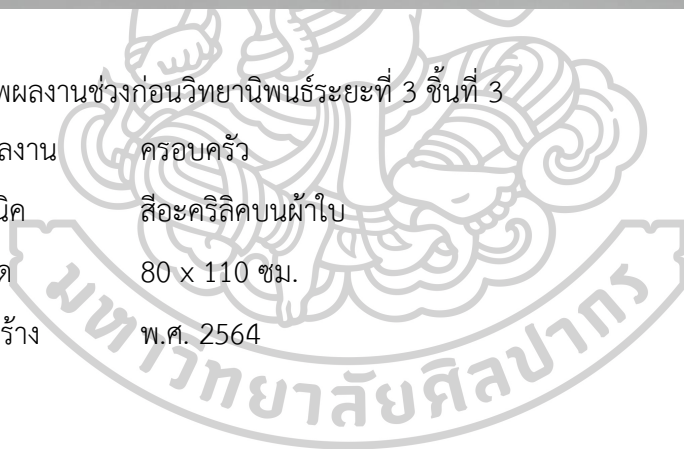
ภาพที่ 44 ภาพผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 3 ชั้นที่ 3

ชื่อผลงาน ครอบครั้ว

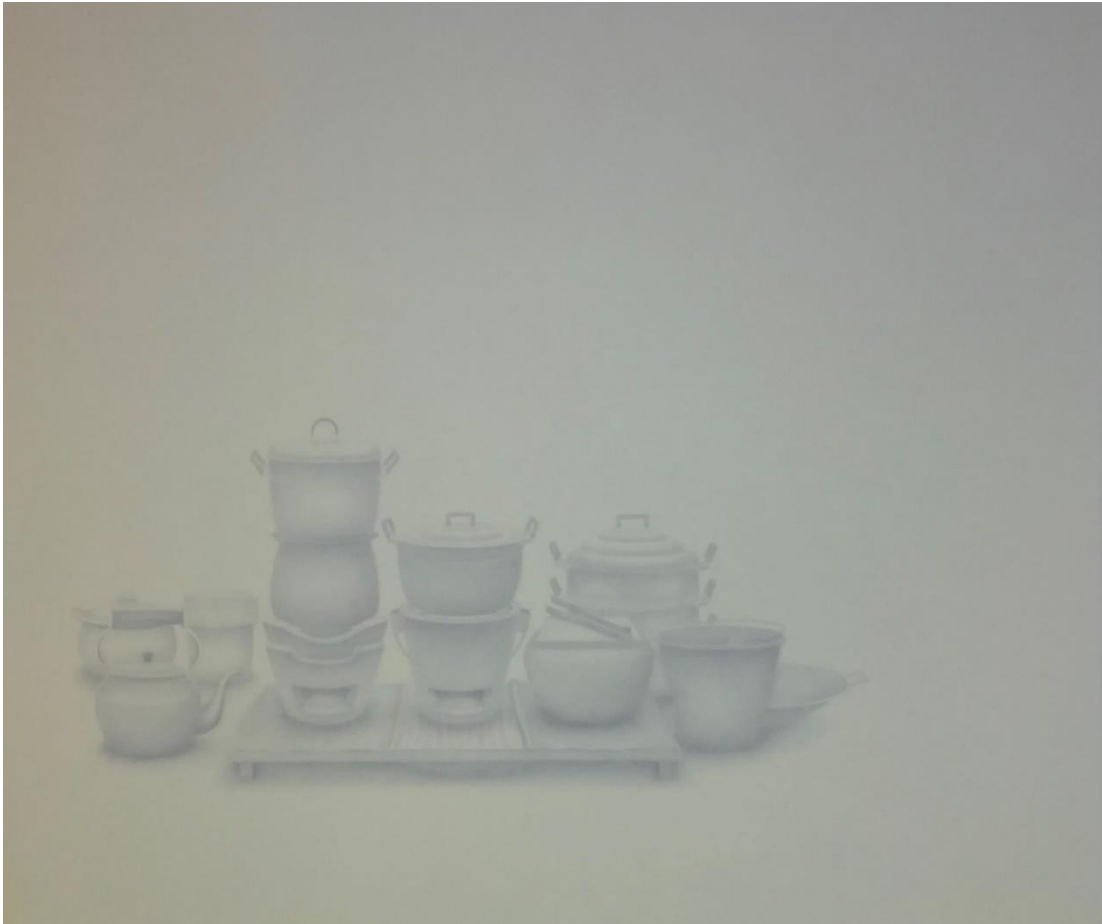
เทคนิค สีอะคริลิคบนผ้าใบ

ขนาด 80 x 110 ซม.

ปีที่สร้าง พ.ศ. 2564

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์

ภาพที่ 45 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 1

ชื่อผลงาน วัตถุประสงค์วิถีชีวิตชนบท

เทคนิค สีอะคริลิคบนผ้าใบ

ขนาด 170 x 200 ซม.

ปีที่สร้าง พ.ศ. 2565

ภาพที่ 46 รายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 1

ด้านกายภาพของผลงาน

ผลงานชิ้นนี้เป็นการสร้างสรรค์ผลงานภาพวาดจิตรกรรมรูปแบบ 2 มิติ ในลักษณะกึ่งนามธรรม โดยนำรูปทรงวัตถุข้าวของเครื่องใช้ในครัวเรือนจากวิถีชีวิตในชนบทมาสร้างสรรค์ ใช้สีเอกรงค์แทนค่าสีของวัตถุทั้งหมดด้วยสีเทา สร้างค่าน้ำหนักโดยใช้พู่กันขีดเป็นเส้นทับซ้อนกันตั้งแต่ค่าน้ำหนักแรกจนถึงน้ำหนักสุดท้ายจากพื้นเฟรมสีขาวในลักษณะที่ดูเบาบางไม่คมชัด เพื่อต้องการมุ่งเน้นให้เกิดอารมณ์ความรู้สึกถึงความพริ้วเลื่อนแสดงถึงวิถีชีวิตชนบทในอดีตที่มีการเปลี่ยนแปลงทางสภาพความเป็นอยู่และเลือนหายไปจากปัจจุบัน จัดวางองค์ประกอบของภาพแบบแนวนอน โดยวางตำแหน่งรูปทรงของวัตถุให้อยู่ทางด้านซ้ายของภาพบนพื้นที่ว่างที่มีระยะแบบไม่สิ้นสุดเพื่อใช้พื้นที่ว่างเชื่อมโยงไปถึงผลงานชิ้นที่ 2

ด้านที่มาและความหมายของผลงาน

วัตถุจากวิถีชีวิตในชนบท เป็นเครื่องใช้ในครัวเรือนตั้งแต่สมัยรุ่นปู่ย่าและเป็นตัวแทนของผู้คนรุ่นเก่า ที่มีวิถีชีวิตอันดีงามของผู้คนในชนบท จากที่ข้าพเจ้าเคยเห็นและเคยสัมผัสได้ในสมัยที่ยังเป็นเด็กๆ จากการใช้ชีวิตอยู่ในชนบท เป็นเรื่องราวในความทรงจำที่สมาชิกในครอบครัวได้ทำกิจกรรมร่วมกันในทุกๆวันแสดงถึงความรักความผูกพันของคนในครอบครัวที่มีต่อกัน เป็นการเสริมสร้างความสัมพันธ์ให้มีสถาบันครอบครัวที่ดีได้ ซึ่งปัจจุบันวัตถุบางชิ้นได้สูญหายจากวิถีชีวิตชนบทไปพร้อมกับบุคคลในครอบครัว เช่นคุณปู่และคุณย่า ที่ได้ร่วงลับไปแล้ว แต่มันยังคงอยู่ในความทรงจำให้ได้ระลึกถึงความรักความผูกพันของครอบครัวที่ได้ใช้ชีวิตร่วมกันอย่างมีความสุขในอดีตที่ผ่านมา

ภาพที่ 47 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 2

ชื่อผลงาน วัตถุประสงค์ชีวิตสมัยใหม่

เทคนิค สีอะคริลิคบนผ้าใบ

ขนาด 170 x 200 ซม.

ปีที่สร้าง พ.ศ. 2565

ภาพที่ 48 รายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 2

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 2

ด้านกายภาพของผลงาน

ผลงานชั้นที่ 2 เป็นการนำรูปทรงวัตถุเครื่องใช้ในครัวเรือนสมัยใหม่ที่กำลังใช้งานในปัจจุบัน มาสร้างสรรค์ กำหนดค่าสีให้เป็นสีจริง ๆ ของวัตถุแต่ละชิ้น สร้างค่าน้ำหนักที่คมเข้มและชัดเจน เพื่อให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตที่กำลังดำเนินอยู่ในปัจจุบัน จัดวางองค์ประกอบของวัตถุให้อยู่ทางด้านขวาของภาพ เพื่อใช้พื้นที่ว่างด้านซ้ายให้เชื่อมโยงกับพื้นที่ทางด้านขวาของผลงานชั้นที่ 1 แสดงถึงพื้นที่ที่อยู่ห่างไกลกันระหว่างชนบทและในเมือง ซึ่งเป็นพื้นที่ทางอารมณ์ความรู้สึกที่แสดงถึงความเหงาและความอ้างว้าง

ด้านที่มาและความหมายของผลงาน

วัตถุจากวิถีชีวิตสมัยใหม่ที่เป็นตัวแทนของคนรุ่นพ่อแม่และรุ่นข้าพเจ้า ที่ได้มีการย้ายถิ่นฐานออกจากชนบทไปใช้ชีวิตในเมือง เพื่อไปเรียนหนังสือและไปทำงานโดยมีการออกไปสร้างครอบครัวใหม่ในเมืองใหญ่ เพื่อประกอบอาชีพต่างๆ ที่ตนเองรัก ให้มีความเจริญก้าวหน้าและมีฐานะมั่นคงกว่า เพื่อเลี้ยงชีพตนเองและครอบครัวได้ ด้วยการส่งเงินกลับมาให้กับคนทางบ้าน เนื่องจากในชนบทมีเพียงอาชีพเกษตรกรรม จึงทำให้สมาชิกในครอบครัวต้องแยกย้ายกันออกไปประกอบอาชีพที่ตนเองใฝ่ฝัน ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสภาพชีวิตความเป็นอยู่ของคนที่เคยอาศัยอยู่ในชนบทไปจากเดิม เมื่อเวลาผ่านไปจึงทำให้วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คนในชนบทจากเดิมที่มีความผูกพันใกล้ชิดสนิทกันของชาวบ้านในชุมชน ได้ลดน้อยถอยลงไปและความสุขจากวิถีชีวิตชนบทที่ข้าพเจ้าได้สัมผัสมาในอดีตนั้นได้เริ่มสูญสลายหายไปกับวิถีชีวิตใหม่ในปัจจุบัน

ภาพที่ 49 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 3

ชื่อผลงาน	ครอบครัว
เทคนิค	สีอะคริลิคบนผ้าใบ
ขนาด	170 x 200 ซม.
ปีที่สร้าง	พ.ศ. 2565

ภาพที่ 50 รายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 3

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 3

ด้านกายภาพของผลงาน

ผลงานชั้นที่ 3 เป็นการนำวัตถุเครื่องใช้สมัยเก่าและสมัยใหม่ให้มาอยู่ร่วมกัน โดยการจัดองค์ประกอบของภาพแบบกึ่งกลาง วางตำแหน่งของวัตถุทั้งหมดให้กระจายอยู่เท่าๆ กันทั้ง 2 ข้าง เพื่อให้เกิดความสมดุลของภาพและมุ่งเน้นจุดนำสายตาไปที่วัตถุจัดวางอยู่บนพื้นที่ว่างแบบกว้างและสูงในระยะการมองที่ไม่สิ้นสุด ให้ความรู้สึกปลอดโปร่ง โล่ง สบาย ใช้สีเอกรงค์แทนค่าสีของวัตถุทั้งหมดด้วยสีน้ำเงินฟ้าจากสีในบรรยากาศของท้องฟ้าในยามเย็น ที่ได้ใช้เป็นที่พึ่งพาทางด้านจิตใจ และอารมณ์ความรู้สึกจากความเหงาขณะคิดถึงบ้านและครอบครัว

ด้านที่มาและความหมายของผลงาน

ภาพครอบครัวได้อยู่ร่วมกันที่มีทั้งผู้คนรุ่นเก่าและรุ่นใหม่ตั้งแต่รุ่นปู่ย่า ตายาย มาจนถึงรุ่นลูกๆ หลานๆ ได้กลับมาใช้ชีวิตร่วมกันพร้อมหน้าพร้อมตาอย่างมีความสุข ภาพบรรยากาศแบบนี้เคยเกิดขึ้นเพียงปีละครั้งในช่วงวันหยุดยาวช่วงเทศกาลวันสงกรานต์ ที่สมาชิกในครอบครัวย้ายถิ่นฐานออกไปอยู่ต่างถิ่น ได้กลับมาอยู่กันพร้อมหน้าพร้อมตาด้วยระยะเวลาเพียงสั้นๆ แต่มีความสุข ดังนั้นข้าพเจ้าอยากรักษาความดีงามเหล่านี้เอาไว้ ที่ไม่อาจหาที่ไหนได้นอกจากในครอบครัวที่รักและเข้าใจ คอยให้กำลังใจซึ่งกันและกันอยู่เสมอมา ซึ่งในความเป็นจริงภาพบรรยากาศแบบนี้มันอาจจะเกิดขึ้นได้ยาก แต่ในทางความรู้สึกมันยังคงจดจำความสุขเหล่านั้นอยู่ในความทรงจำที่ไม่เคยลืมเลือน

ปัญหาในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้ มีปัญหาในเรื่องของการจัดวางองค์ประกอบของผลงานทั้ง 3 ชั้น เนื่องจากผลงานชุดวิทยานิพนธ์เป็นผลงานที่มีขนาดใหญ่ พื้นที่ที่ใช้ในการปฏิบัติการสร้างสรรค์ผลงานมีขนาดแคบและเล็ก ต้องทำงานทีละชั้นไม่สามารถทำงานพร้อมกันทั้ง 3 ชั้นได้ จึงเกิดปัญหาในการวางตำแหน่งของวัตถุในแต่ละชั้นและการจัดการกับพื้นที่ว่างที่ยังไม่ลงตัว

จากคำแนะนำของคณาจารย์ในภาควิชาศิลปะไทยในวันตรวจความคืบหน้าการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ ข้าพเจ้าจึงได้นำคำถามหรือคำวิจารณ์ผลงานจากข้อเสนอแนะของอาจารย์มาวิเคราะห์และนำไปปรับปรุงแก้ไขในการพัฒนาผลงานในอนาคตเพื่อให้มีความสมบูรณ์แบบมากขึ้น

ภาพที่ 51 การติดตั้งผลงานวิทยานิพนธ์ทั้ง 3 ชิ้น

บทสรุป

การสร้างสรรคและพัฒนาผลงานวิทยานิพนธ์มีเนื้อหาประกอบไปด้วยกัน 2 ส่วนสำคัญ คือ ผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์และผลงานวิทยานิพนธ์ ในผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์เป็นการค้นหาแนวทางทั้งด้านเนื้อหาสาระ รูปแบบและเทคนิควิธีการ มีที่มาและแรงบันดาลใจจากการเปลี่ยนแปลงสภาพวิถีชีวิตความเป็นอยู่จากชนบทสู่สังคมเมือง โดยการนำวัตถุข้าวของเครื่องใช้ในครัวเรือนทั้งจากวิถีชีวิตในชนบทและจากวิถีชีวิตในเมืองมาถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกผ่านผลงานจิตรกรรมในรูปแบบ 2 มิติ โดยใช้ทัศนธาตุทางศิลปะมาประกอบกับการสร้างสรรค์ ซึ่งได้แก่ รูปทรง เส้น สี น้ำหนักแสงเงา และบริเวณพื้นที่ว่าง โดยแบ่งผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ออกได้เป็น 3 ระยะ นำผลงานในแต่ละระยะมาพิจารณาถึงปัญหา ข้อดีและข้อเสีย เพื่อนำไปปรับใช้เป็นแนวในการพัฒนาผลงานต่อยอดไปสู่การสร้างสรรคผลงานวิทยานิพนธ์

การสร้างสรรคผลงานวิทยานิพนธ์ภายใต้หัวข้อ “จิตรกรรมจากวัตถุความทรงจำที่พราเลือน” เป็นการพัฒนาและต่อยอดมาจากผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ในระยะที่ 3 จากการทบทวนถึงเนื้อหาที่มาและแรงบันดาลใจ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ถึงสำคัญและความหมายในการสร้างสรรคผลงานวิทยานิพนธ์ นำปัญหาที่พบ ทั้งข้อดีและข้อเสียจากการสร้างสรรคผลงานทั้ง 3 ระยะมาพัฒนา

และปรับแก้ให้เกิดความสมบูรณ์แบบทั้งด้านเนื้อหาสาระ ด้านเทคนิคและรูปแบบของผลงาน จาก การวิเคราะห์ผลงานทั้งด้านกายภาพของผลงาน ด้านที่มาและความหมายของผลงาน และปัญหาที่พบ ระหว่างการสร้างสรรค์ผลงาน ทำให้ทราบถึงปัญหาต่างๆ และเข้าใจในผลงานของตัวเองมากขึ้นที่มีทั้ง ข้อดีและข้อบกพร่อง เพื่อนำไปปรับแก้พัฒนาต่อยอดผลงานในอนาคตให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

บทที่ 5

สรุป

การสร้างสรรคผลงานวิทยานิพนธ์หัวข้อ “จิตรกรรมจากวัตถุความทรงจำที่พร่าเลือน” เป็น การสร้างสรรคผลงานทางทัศนศิลป์ ในรูปแบบภาพจิตรกรรม 2 มิติ มีที่มาและแรงบันดาลใจจาก การเปลี่ยนแปลงสภาพวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คนในชนบทที่ได้มีการย้ายถิ่นฐานออกจากชนบทมาสู่ สังคมเมืองในปัจจุบัน โดยถ่ายทอดผลงานผ่านรูปทรงวัตถุข้าวของเครื่องใช้ในครัวเรือนทั้งของสมัยเก่า และสมัยใหม่ที่มีคุณค่า มีความสำคัญ และมีความหมายอย่างลึกซึ้งต่อชีวิตของข้าพเจ้ากับครอบครัว นำมาสู่การสร้างสรรคผลงานเป็นรูปธรรม ผ่านกระบวนการทางจิตรกรรมด้วยเทคนิคสีอะคริลิก ถ่ายทอดถึงอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิด และจินตนาการจากประสบการณ์ เรื่องราวและเหตุการณ์ต่างๆ ที่เคยเกิดขึ้นในช่วงเวลาหนึ่งของชีวิตวัยเด็กเมื่อยังอาศัยอยู่ในชนบท จนมาถึงช่วงวัยที่ต้องย้ายถิ่นฐาน ออกจากชนบทเพื่อไปเรียนหนังสือ และใช้ชีวิตอยู่ในเมืองใหญ่ที่มีวิถีชีวิตแตกต่างไปจากเดิม จากอดีต ที่เคยใช้ชีวิตแบบเรียบง่ายและสงบสุขอยู่ในชนบท แต่ปัจจุบันต้องได้มาใช้ชีวิตอยู่ในเมืองเพียงลำพัง มีวิถีชีวิตแบบเร่งรีบ วุ่นวาย และแออัด ท่ามกลางผู้คนแปลกหน้า และสถานที่ที่ไม่คุ้นชิน

การสร้างสรรคและพัฒนาผลงานวิทยานิพนธ์เริ่มจากการทบทวนถึงที่มาและแรงบันดาลใจ จากผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ ซึ่งเป็นการค้นหาแนวทางทั้งด้านเนื้อหาสาระ รูปแบบและเทคนิค วิธีการ สู่การสร้างสรรคผลงานวิทยานิพนธ์อย่างเป็นขั้นตอน รวมถึงกระบวนการวิเคราะห์ผลงานที่ ตนเองสร้างสรรคอย่างเป็นระบบและมีหลักการ นำไปสู่การแสดงออกที่ชัดเจน ทั้งด้านแนวความคิด รูปแบบการสร้างสรรค และการสื่ออารมณ์ความรู้สึกที่มีความสอดคล้องต่อกัน จนเกิดความสมบูรณ์ แบบตามวัตถุประสงค์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการเรียนรู้และพัฒนาผลงานให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

ผลงานวิทยานิพนธ์ภายใต้ชื่อหัวข้อ “จิตรกรรมจากวัตถุความทรงจำที่พร่าเลือน” ได้ ดำเนินการสร้างสรรคตามกระบวนการและขั้นตอนสร้างสรรคผลงานจนเสร็จสมบูรณ์ โดยได้รับ คำแนะนำจากคณาจารย์ในภาควิชาศิลป์ไทย และอาจารย์ที่ปรึกษาที่ได้คอยให้คำชี้แนะ ทั้งด้าน เนื้อหา วิธีคิด และกระบวนการในการสร้างสรรคผลงาน จึงทำให้ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้สำเร็จลุล่วง จนเป็นที่น่าพอใจ และจะนำคำสอน คำติชม และข้อชี้แนะต่างๆ จากคณาจารย์ในภาคตลอด ระยะเวลาที่ได้เริ่มศึกษาไปปรับใช้เป็นแนวทางในการสร้างสรรคผลงานที่มีคุณค่าในภายภาคหน้า ต่อไป

รายการอ้างอิง

- กันทนา ใจสุวรรณ. (2563). **วิถีชีวิตคนชนบทไทยยุค 4.0**. วารสารวิชาการ ปัญญาปณิธาน, Vol. 5 No. 1. Retrieved from <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/PPJ/article/view/242886/165436>
- พศิน อินทรวงศ์. (2561). **ปรัชญาแห่งความเรียบง่ายของชีวิต**. Retrieved from <https://www.facebook.com/KUNGKOBUNG/posts/814523965625386/>
- ภาณุ บุญพิพัฒนาพงศ์. (2562). **EAT, Open Studio, Balance** ชีรีส์นิทรรศการศิลปะของศิลปิน **ญี่ปุ่นผู้สำรวจโลกรอบตัวด้วยความละมุนละไม**. Retrieved from https://www.matichonweekly.com/column/article_228251
- หอสมุดสาขา วังท่าพระ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศิลปากร. (2557). **ประวิณ เปียงชมภู**. Retrieved from http://www.thapra.lib.su.ac.th/ArtThesis46-57/ARTperson/2557_Praween%20%20Paingchoomp.html
- อนุวัฒน์ ลัดดาวัลย์. (2554). **สันโดษ**. (ศิลปมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร, Retrieved from http://www.thapra.lib.su.ac.th/thesis/showthesis_th.asp?id=0000006672
- Artopia. (2563). **อาจารย์ธงชัย ศรีสุขประเสริฐ**. Retrieved from <https://www.artopia.space/thongchai->
- Plookpedia. (2560). **ชีวิตชนบทไทย**. Retrieved from <https://www.trueplookpanya.com/blog/content/57391>
- Wikipedia. (2563). **ความสุข**. Retrieved from <https://th.wikipedia.org/wiki/ความสุข>.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	ศิวกร ศรีคำภา
วัน เดือน ปี เกิด	3 กรกฎาคม 2540
สถานที่เกิด	94 หมู่ ๓.เวียงต้า อ.ลอง จ.แพร่ 54150
วุฒิการศึกษา	2565 ศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ วิชาเอกศิลปะไทย คณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
	2561 ศิลปบัณฑิต สาขาทัศนศิลป์ วิชาเอกศิลปะไทย คณะศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงใหม่
ที่อยู่ปัจจุบัน	169 ซ.10 ถ.เพชรเกษม ต.สนามจันทร์ อ.เมือง จ.นครปฐม 73000
รางวัลที่ได้รับ	2565 -รางวัลเกียรติคุณเหรียญเงิน “ศิลป์ พีระศรี” การแสดงศิลปกรรมร่วมสมัยของศิลปินรุ่นใหม่ ครั้งที่ 38
	2560 - รางวัลชนะเลิศประกวดวาดภาพในระดับอุดมศึกษา “คนสร้างศิลป์ ศิลป์สร้างเวียง ฮักเมืองแป้ ครั้งที่ 3”

